

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Moralia in expositione Iob, p. V. VI. (libb. 23-29) - Cod.
Aug. perg. 4**

Gregor <I., Papst>

[S.I.], 801-815

Liber 27

[urn:nbn:de:bsz:31-97739](#)

nesciunt. Sententiarum
succum iaculis. sicut nocte.
sic Incognitae. sicut & error.
sic & incertam Incerta configunt.
unde nunc ab heliu dicit.
Cave ne declineret. Iniqui-
tatem hinc enim caepir-
ti sequi post misericordiam.
Quicquero et quae innotescantur
sunt longiore et ligatio-
ne per trahuntur. Isti
libellum hunc sine con-
stringimus. ne inmode-
ratus extendamus.

EXPLIB. XXVI.

INPLIB. XXVII.

Quis quis de-
magnis dictis
arrogantium
sumere scientia-
nitatur. prouidere
solerter debet. ne hoc
quod eorum scientiae
altum tumet. imitetur.

753 R

Necum uirtutum uerbis
morum uitia colligat.
et in eo quod loquendu-
notatice ced sequitur.
uiuendi se Imperitice trans-
figat. Hos necemque cum
fortice ^{dicere} audicemus. Sed
tecum dedictis fortibus
tumere conspicimus.
quasi doctrine ortos
Ingressi despinis rosas
adtingimus. Discretis
ergo nob sollicitudine
opure & capere quod
redolat. Et cauere quod
pungit. Nisi fortasse
In prouide dictorum
flor legitur. Incautis
legentis menus mox
spina laceretur.

Heliu itaque doctor &
arrogans. profert
aliquando quod doleat.
aliquando quod pungit
Sic legitur sumendum est
de etiis doctrina quod
flagrat. Ut tecmen-

153^v

sollicitate cauendum sit. de
elatione quod uulnerat.
qui multa quidem superius
moraliter intulit. Sed in
uerbis sequentibus ced sollicitus
prophetæ archancus sur
tollit. Iacob enim Iacobum mo
ralitycūt deserit. et ced
prophætæ summa con
scendit. Nec mirandum
quod uir arrogans imple
ri prophætico spū potuit.
Cum saul & Iacobum in numero
prophetarum fuit. Sed
hoc desaul quur dicimus.
Cum excusione angeli
acepisse uerba ratio
nabilis. & asinam noue
rimur. Sed sicut in ratio
nibus animali rationis
uerba ededit. nec tam
ad permutationē natu
re rationalis accessit.
Itac sepe quilibet Indig
nus scā uerba prophæ
tiae spm accepit. sed
timen ad promerenda

scitetur gloriam non per
tingit. ut & supre se lo
quendo eminet. & infra
se uiuendo torpescat.

Unde nunc heliu Redemp
toris nr̄i aduentum humi
lem. non humili conspicit.
et eum prophetando
predicat. quem elatim
morib; impugnat dicens.

Eccē dī ex celo in fortitudine
succ. et nullus ei
similar in legi latorib;

Ac sic dicat. Qui humili
uidebitur in infirmitate
ex celo manū in fortitudine.
Paulo hoc dicit
at testante quia.

Quic & si crucifixus est
in infirmitate. sed ui
tu & ex iure dicit. De
quo recte sublunigatur.

Nullus ei similar in legi
latorib; Legi lator
moys. ser. Legi lator
iosue. Legi lator etiam
prophætæ. Legi latores

cutictor dicere possumus.
quorū exlege cōmonuisse
recte populum scimus.

Sed huic mediatori integris
lectorib; similis nullus est.
Quicq; isti tractato uocati
ex pœcatis eadē innocentia
redeunt. Et ab his quae-

In sem & ipsiſ experti sunt.
predicando alios reclūcunt.

Redemptor nūn̄ homo
sine pœcato ē. Filius sine
adoptionē. Hoc perpe-
trauit umquam quod
redērguit. et sic mundo
& humanitate loquitur.
Ut tamen eidem mundo
ante sāculū & diui-
nitatem dominetur.

Hunc medicorem dī &
hominum. quidē legit
lectorib; similem fuisse
crediderunt. Nam
requirent quem me
dicant esse homines.
filiū hominū. Responde-
runt discipulū dicentes.

154R

Alii iohannem baptistam
alii helia. alii hierem
aut unum & prophetam
Sed nimirū petro quē ex celo
sūr fortitudine esse
apparuit. Cum eū ueracit̄
intuens. alegit lectorum.
& quietitate discreuit dicens.

Tu es xp̄ filius dñi uiui.
Unde recte de illo sponsus
incanticis cantorum dicit.

Dilectulo meo per nocte.
quæsiuī que dilit cennim
mete. quæsiuī illū & n̄ inueni.

Et paulo post. Inueni
me uigilat qui custodiun
ciuitate. De quib; rur
sum dicit. Ulnerauē
runt me. tulerunt pal
lium meum. Num quem

dilit anima mea ut
dicit paulolū cum per
transire eos. Inueni
quem dilit anima mea.

Dilectus nūm q; in lectu
lo per nocte querit.
quicq; intra secreta cordis

154^v

cubilia intribulatione
sp̄r desideratur: quemta
men quaerens sponsa. n.
Inuenit: quia electee quæq;
animæ leem quidæ amoris
elur facib; flagrat. Sed.
œdhuc questæ neglectur
species. Ut cœmentis desi
derium crescatt. & quasi
Inſiti aquæ subtrahuntur.
Ut eiusdem ſtaræ ſturauge
atur. Et quo hanc diuitiis
ſciens desiderat eo quen
doq; cum Inuenerit audiug
ſumact. Sed hunc quae
rente ugiler Inueniunt
excmq; uulnerent. & elur
palliu tollunt. Quia;
unam quamq; animam
redemptoris ſuile ſpecie
requirent. Cum ſollici
te doctores Inueniunt.
Hæc per predicationis
uerbum caeleſtis amo
ris ſpeculis uulnerant.
Et ſi quod ei œdhuc de
uetuſto conuerratione

tegmen Ine. subtrahuntur.
Uitqua exutæ ab hulur
mundi onere redditur
eo hir qui quaeritur ab
illa etiū inueniatur.
Bene autem subditur.
Paulolum cum per tran
ſiſtem eos inueni quem
diligit anima mea.
Quia uisionis etur mens
audia. niſi propheta
rum estimationem.
niſi pugnaciarum.
celſitudinem. niſi cunctor
hominum mensuram.
trēcenderet. In eum
quiē ſuper homines non
Inuenireſi.
Transire ergo ē ugiler.
et iſcmeos quos miratur
animæ Ineius compre
tione poſt ponere. et
tunc hir qui quaerebat
cernitur. Si homo qui
dem. ſed tamen extra
mensures hominum
credet. Unde bene.

255 R

nunc dicitur. *et si dicitur*

uiceret eius. o ut quis ei dicere

oraturet iniquitatem.

Ac sidicat. Cuius perscrutatio
actio non potest quod pacto
reprehendi potest. *up to*

Nemo enim bene iudicat.

quod ignorat. *T*e nō ergo

debemus sub eius iudicari

silendo quiescere. *quento*

& rectianem iudiciorum

illius noncernimus non

uidere. Unde & bene sub

ditur. **M**emento. *Igno*

reropuretus de quo cecine

runt uiri. *I*nscripturæ

sacra adiquiendo uiri cenge

li. adiquiendo autem per

fæcte ut homines memo

riantur. Neemquia adi

quendo uir cengelus dicit.

Dennihel prophetic testa

tur qui ait. **E**cce. *gabri*

hel. Rursum quicquiroz

nomine perfecte ut

homines exprimuntur.

In proverbiis sapientie

loquitur dicens;

nunc dicitur. *et si dicitur*

Nullure similis in legi lato
rib; Sed his uidelicet per
infirmitatem carnis nō
obtutab; ceppucrens dum
alior reprobat. alior uo
cat. miri iudicis exhibuit.
quæ cō nob& cogitare pos
sint. & comprehendē non
possint. **A**tt nēm q; In lu
diciū ego in hunc mun
dum ueni. Ut qui nō uident
uident. et qui uident
caeci sicut. & rursum;
Confiteor tibi pater dñe celo
& terre quicobs condisti
haec recipientib; & pruden
tib; & reuelasti eis paruo
lis. In quib; nimirum iudi
cūr iudicis repellitur. gen
tiliter edgregatur.

Quod uidelicet factum. mi
rare possumur. Sed per
scrutare nullatenus
uicemur. Unde bene
nunc ab heliu subditur.

Quis poterit per scrutare

Quid ad uocem clamitum
 De domo legitur uir ianuam.
 Cum eiur nobis potentiam
 uel superni spiritus uel perfec-
 ti quiq; doctores immotet
 sunt. Sed tamen opus est
 ignoratur. quicquid mirum
 iudicium illius ipsi & sic qui
 hunc predicant. In pene-
 tratis uenerantur. Et
 sciunt ergo quem predi-
 cant. & tamen ei opera
 ignorant. Quia cognor-
 cunt per gratiam eum
 a quo facti sunt. sed eti-
 us iudicia comprehendere
 nequeunt. quia ab illo
 & sic super ipsos fiunt.
 Quod enim omnipotens
 dicit per spicue in sua
 actione non certantur.
 Psalmista testatur di-
 cens. Qui posuit tene-
 brar latibulum suum.
 Et rursus. Judicia tuca-
 bus multis. Atq; iterum.
 Ab suis sicut palliis amictus

Unde bene & sic per salo-
 monem dicitur.
 Sicut ignorat quae sit uia
 spiritus & queratione conpin-
 guntur ossa in uentre
 pregnantis. Si nescier-
 operati qui fabricator
 est omniu. Ut enim unu-
 emular loquer. duo ed-
 hec lucem per uoluunt ueni-
 unt. sed unicatur ut tec
 redemptionem per bapti-
 smum redcent. alter
 ante subtrahitur qua.
 hunc regenerans unda
 perfundat. & sepe
 filium filios sine fide rapi-
 tur. saepe infidelium
 concessio fidei sacramen-
 to renouatur. Sed for-
 tis se aliquis dicat quod
 hunc dicatorum prae-
 & sic post baptismum
 nouerat. Et id circa eum
 ad baptismum gratia
 non perducat. quod sita
 est. peccatis quorundam

procul dubio prius quam
sunt perpetratis puniuntur.

*E*t quis iste recte sentiens
dixit. Quia omnipotens dicit
qui aliorum aperpetratis
facinoribus liberat. haec
inclusa & licet non perpetra-
tratus condemnatur.

*O*ccultis itaque sunt etiuriudi-
cia. et quae nunc obscuritate
nequeunt conspici. Tanta
debent humilitate uene-
ri. Dicat ergo.

*M*emento quod ignoreropis
elis de quo cecinerunt uis.

*A*cs si aperte diceret.

*D*e quo fortius quicquid locuti
sunt. etioper te tuus men-
tis oculis cibis conduntur.
Quicquid mensuram sue noti-
cis eo ipso quo humeris ita
te circum scriberis. trien-
seunt. Sequitur.

*T*anquam homines uident
eum. Unusquisque intuet
procul. Omnes homo
eo ipso quorundam cleri

156 R

est conditur. debet exeratione
nucle collegeret eum qui se
concedit clamare. quem
nimis tam uidere est.
dominationem illius. Cu-
uero dictum sit. *O*mnes
homines uident eum. Unus
quisque intuetur procul.

*P*rocul quippe eum intueret
se. non idem illum speciem
cernere. sed ad huc ex
sola operum suorum ad
miratione pensare.

*P*rocul illum hic & licet elec-
ti conspiciunt. quia nec
dum clericitatem illius
per acumen intime uisio-
nis adprehendunt. cui
& si laet per amorem luxat
sunt. ad huc tamen eis
illo terrene. In habitatio-
nis pondere dirungunt.
et quicquid uire bene uiuen-
do inhereant. a conter-
platione eius specie
longe se esse suspirant.
Quem nimis reprobi-

156^v

& cum cumin iudicium ueni-
entem uiderint procul In-
tue^tur. quicⁿeu^t Indiuini-
tctis formam. sed Insolue
qua comprehendendi potuit
humancitate conspicione.
quic^c uidelicet eoru^t oculor^s
reclu^tat tunc ad memoria-
suem melle gestere uer-
berient. et dum eiur hu-
manitatem uident.
cuius diuinitatis claretia-
tem non uident. Miro
modo ab eiur uisione
quem conspiunt. longe
fiunt. Sed cum dicit.
memento quod ignorer
opureiur. AcceInde-
sublungitur. Omnes
hominer uident eum.

Quem sicut diximus
Uidere est trascen-
dente omnis eiur essen-
tiac ex ratione colere.
Uedde mirandum est
quod id ipsum cernimy-
et eiupur ignoramus.

Dubii quippe eiur essentia
non sumus. et tecmen-
de lucidius incerta seminemur.

Pec^t & nobis quod summum
ē. ab se condit quod mini-
mum. Minus quippe
sunt eiupera quem ipse
& cogenit cernimur. sed
In actione caligemur.
quic^c uidelicet quur quid
fict Incertum est. Sed
quis sit qui haec incerta
faciat. Incertum non ē.

Dicatur ergo. Memento
quod ignores opureiur
de quo cecinerunt uiri.
Omnes homines uident
eum unusquisq; Intuet^t pcul

Quic^c eum cuius iudicia
minime comprehendhi-
mur. esse perrationem
uiderimus. quem tecmen-
ad huc procul cernimy-
quic^c ab eiur fortitudine
nubilo infirmittat nr̄
separamur. Sequitur.

Ecce dr̄m^t nus uincens

Nemquam uis In altum

^{157R}

mens nřc rapiatur etur

tamen mecgntudinir

In mensitate transcedi

tur. cuius tunc & liquet,

quicq; & parte cognoscet

mus quicndo eum nor

digae cognoscere non pos

se sentimus. Sequitur.

Numerus annorum eius

Inestimabilis.

Dicere utcumq; aeterni

ttcem uoluit. & ipsa eter

nittatis longitudinem

annos uocauit. Cum eni

breuitatem temporis

dilatcre uolumus aeo

mente per horas horas

per dies dier per menser.

adens etiā per annos

extendimus. Quicenqo

amplius quoddat diceste

uoluit. Sed quid dicere

abtiur non inuenit.

Inde annos sine estima

tione numerum multipli

cauit dicens.

scientiam nostram.

Superiurdixerat. Ecce
dī excelsur. Nuncterum
dicit. Ecce dī cognur.

Quidē quod dē dō loquens
Ecce dicit. et ecce repōlit.

Nisi quod ecce dicimus de
etc re quicm In p̄sentimon

stramur. & qui dī ubiq;

p̄ sens est. cum de illo ecce
dicitur. & icm non uiden

tib; adesse memoratur.

Bene autem eum uincere
nřc scientiā narrat.

quem uideri cōb hominib;
dixerat. Quic & si gera

tionē conspiciatur. mag-

nitudo tamen illius nulla

nostri sensus subtilitate

penetratur. quicquid

namq; declaratē elūs

mēcgnitudinir scimus.

Infra ipsum ē. & tanto

ab eiur scientiā longeq;

repelli mur. quicnto elūs

potentiam nos compre-

hendisse suspicamur.

^{157v}
Numerus annorum et ulla
actimacibiles. Ut dum ex
quæ ceput se sunt proloxa
multiplicat aeternitatem
longitudinem semetare
non posse. Infirmitas
humana cognoscatur.

Tende itaque oculum in aeter
nitatem ut videas dñm.
uel quicundo est a princi
pio. uel quousque & in us
quem finis superior.
quic esse non incipit.
Nusquam finis inferior
quic esse nondesinit. In
tric ipsum omnia coan
gustatur. Ipse uero cir
ca omnem sine spatio
extenditur. Sine loco
dilatetur. Ecce cunc
tæ quæ factæ sunt. ea
ipsa circumscriptio
næ tractæ sunt. Supe
more & in inferiore fine
conguntur. Lete enim
sue. quia non esse incipi
unt festinant non esse.

Sed quædam mirabiliter
acciperunt. ut quæcum uis
est finis superior inchoat.
finis tamen inferior non
constringit. Et licet esse
incipient esse in perpet
uum non desinent.

Horum uero aeternitatem
idecirco summa est aeter
nitatem dissimilis quic
aeterna esse coepereunt.
Cum ad extrema prospiri
cimus horum finem qui
omnino de ē. non comp
hendimus. Eorum tamen
initia cernimus. cum men
tem retro reuocamus.
& dum in eis infra supraque
animum ducimus. non
capemus omnino quo
usque sunt. sed uidemur
sequi. **O**r autem quia
quæsi quædam in eoper
aeternitatem longū ē.
quod nec initio ortur
nec fine terminatur.
nec sequi in sem & ipso

recepit. nec quo usq;
Dicatur ergo. Numerus
annorum eius Inestimabili.
Per hoc ergo qd
annorum illius numerus
dicitur. diutinum eius esse
ostenditur. per hoc uero
quod Inestimabilis memo
ratur. hoc ipsum esse In
finitum & Incomprehensibile
demonstratur.

Sed quia humanis mentib;
Innotescat & gnouimus
dum omnes homines ui
dent eum. Et quia eius
magnitudinem cedimi
rentur cernimus dum
annorum eius numero.
Inestimabilis. ^{memorat.} restat
lcm ut & lkm quod agit
audicemus. Sequitur.
Qui aufert stellae plu
viae. & effudit imbris
ced Inster gurgitum;
Quo In hac uite sunt
genera luctorum. unu
uidelicet bene uiuentium.

158R

Sed nullae docentum.
Aliud uero recte uiuentium
et ecndem recte docen
tum. Sicut & in caeli facie.
aliae stelle prodeunt.
quae nulle pluiae subse
cuntur. Aliae prodeunt
quaecurrentem terram
magis Imbris; Infundunt.
Itur quotiens Insta eccl^a
recte quidem uiuunt.
Sed tamen predicare
ecndem rectitudinem
nesciunt. Stelle quide
sunt. sed In siccitudinem
aeris nocte. quae per
exemplum bene uiuendi
lucere ceteris possunt.
Sed predicationis uer
bum pluere nequeunt.
Cum uero In eti quidat
& recte uiuunt. et alii
ecndem rectitudinem
uerbis predicationis
Influunt. quae si adpro
ferendas pluiae In celo
stelle producuntur.

158^v
quae sic uite suaे meritir
lucetent. Ut & iicm sermo
ne predicationis pluant.
Annon In hoc celo astru
pluuię moyser extit.
quicum desupernis emicu
it. corda peccantium
quesi arente Inferius
terra scē exortationis
pluua cōdubertatem
germinis Infudit.

An non escler astrum
pluuię ostensur est. quia
In eo quod lucem uerata
tis pr̄euidens tenuit.
Sic cōdictem Infidelium
prophetando cōdnun
ticens rigauit. Annon
hieremicr & prophete
caeteri uel ut In caelo
positi cestra pluuię sue
rent. qui in predicatio
nis in culmine erecti.
dum prauitatem pet can
tum libere In crepacie
ausi sunt. quesi uerboz
gut tis obcecationis

humane puluerem righ
do presserunt. quoru
uidelicet animas ab hac
corruptibile carne sur
ceptes. quicq; se presenta
uita superna ludicia
auferunt. quasi caeli
facie stelle pluiae
subtrahuntur. et cōd
occulta astra redeunt.
dum per actis suis cursi
b; scōrum anime In ther
auris dispositionis Inta
me reconduntur.

Sed quia terra araserit.
si subductis stellis pluuię
superna funditus flu
entec cessarent. Rēcte
dicitur. Quicq; fert
stellas pluuię. et eſ
fundit Imbrer cōd In
ster turgitum.

Nam cum prophetas
abstulit. eorum uice
dñs apostolos misit.
qui in similitudinem
turgitum pluerant.

post quem subductis anti-
quis peccatis; et extorquitis
predicamenta tacuisse.

Stellae ergo pluiae abscon-
dit. et ad Instar gurgitum
imbrer fudit. quia dum
predicatores legis ad
secreta & intimata retulit.
perdictis sequentium
uberioris predicationis
emissauit. Possunt
quoq; per stellae pluiae
sci apostoli designare.

De quibus Iudeae reprobatae
per hieremicam dicitur.

Prohibete sunt stellae
pluiarum. et serotinae.

Imbrer non fuit.

Stellae ergo pluiae dominus
cessauit. atq; ad Instar
gurgitum imbrer
fudit. quia cum de Iudea
predicantes apostolor
cessauit. doctrine nouae
recte mundum rigauit.

Quod utrumq; factum
In ecclesi potest inconvenient

159R

Intellegi. quia cum solu-
tis corporib; ad secretum
supernorum si non aposto-
lorum animas retulit.
quasi a cœli facie stellae
pluiae abscondit. Sed
ablatis stellæ pluiae In
more gurgitum imbrer
dedit. Quia & sic reduc-
tis ad supernum apostolus
per expositorum sequen-
tium linguis fluenta diui-
nae scientiae diu abscon-
dit. Læsiore effusio-
ne peccate fecit. Nam
quod illi subbreuitate
locuti sunt. hoc exponen-
do isti multipliciter auxe-
runt. Unde & non in me-
rito ipsius expositorum
predicatio gurgitibus con-
paratur. Quia dum
multorum precedentium
dictis colleguntur ipsi In-
eo quod construunt profun-
dus dilatentur.
Nam dum testimonice

159^v

testimonis iungunt. quasi
ex guttae gurgites faciunt.
quorum uerbi dum cotta
die gentilites doceatur
quicce p̄occatorum mens
caelestem scientia accepit.
quicsi st̄cens Interra aqua
gurgite ostendit. Sed ne
quaquam isdem apostolis
expositorum Inscientie sūt
preferent. cum exponen
do latius loquuntur. me
minisse quippe incessanter
debent. per quos eiur de
scientie Inventiones acci
perunt. Unde & apte
sub lungitur.

Quid nubib; fluunt. H̄i
quippe gurgiter denu
bib; fluunt. quicsi ex seī
apostolis uir Intellegen
tia non inciperet. ne
quequam per ora doctor
legerior maneret.
In scriptura enim sacra
aliquando prophete
aliquando aut̄ apostoli

Ex p̄nubib; aliquando mortalitas humana m̄as.

designantur. Per nubes
quippe mobilitas humana
mentis se primitur. Sicut
siclomon ait. Qui obser
uat uentum non seminat.
et qui considerat nubes
numquām m&&.

Ventum procul dubio In
mundum sp̄m. Nuber
uero sub lectorei homines
appellat. quos totiens
huc illucq; impellit & re
uocat. quotiens tempta
tionis In eorum cordib;
suggestionum flectibus
alternant. Quiltgitur
uentum obseruat non
seminat. Quicce qui temp
tationes uentur et me
tit. cor ad bonis opera
non pp̄ponet. & quicon
sideret nubes non m&&t.
quicchis quicente huma
nae mutabilitatis terro
rem trepidat. merce
de se aeternitate retr
butionis priuict.

Nuber prophete figurantur.
 Sicut per psalmista dicit,
 Tenebrosa aqua in nubib;
 aeris. Idem occulta est
 scientia in propheticis.
 Per nuber quoque apostoli
 designantur. Sicut per
 escripta dicitur, Manda
 bo nubib; ne pluvient super
 istimbre. Ipsi uero
 stellae qui dicitur meritari
 lucent. ipse nuber quia
 arentem nostri peccatoris
 terra caelestis Intellege
 gentes fluenti ruit,
 Si enim nuber non essent.
 ne quicquam eorum intuens
 propheticis dixisset,
 Quis sunt isti qui ut nuber
 uolent, Iambrium itaque
 gurgitis denubib; fluunt
 quia predicationis sequen
 tia Intellegentie origini
 nem a se apostoli raci
 perunt, De quibus et huc
 nubib; apte sublunari,
 Quae pre texunt cuncta
 desuper, nuber

160R

Cum desuper cicerem pre
 texunt. si in caelo oculor
 accollimus. non caelum
 sed ipse intuemur. Nec
 uisus noster ethericas plagues
 penetrat. quicce ille
 ipse suæ infirmities occul
 tet. & cum de celo sol
 ruit. prius interfuso
 aere pascitur. ut post in
 caelum solis recessus contem
 pleatur. Quia carnides
 homines sumus. cum supra
 apparet enim tuum. quasi
 in celum oculos levamus.
 ut uel in celo aciem ten
 dimus. quic pressi usus ex
 corporidium docere
 spirituschia concumur.
 Sed quic transire Intel
 lectus noster addiuina
 non sintur. nisi per scors
 prius precedentium
 exemplo formetur.
 Quic si in celum noster
 oculor suscepit. Sed nuber
 uidet quia comprehendere

160^v

quae dī sunt appetit.

Sed uerum mirari eccl quae
hominis conlecte sunt potē.
Unde & alicer dicitur. In lu-
minens tu mirabiliter
amontib; aeternis.

Qui eni morientem solem
contempluerinon uide.
In re dicator monter aspici.
Et quicq sol ortus sit dep-
hendit. Ex aeternis ergo
montib; nordi nō illuminat.
quicq ad mirata utte
patrum precedentium.
recedi nos sue claritatis.
In lustrat. Ecce in studio
deuotionis dominice &
caritatis accidimur. sed
In hac deuotione atq; car-
itate melius herum nu-
bium contemplatione
formatur. Quid enim
deuotius p̄ero. quid
carius iohannes.
Ile per deuotionē fluui'
da me r̄dorsa calce
non timuit. Iste p̄emone

In ipso auctoris n̄ pectore
quietuit. et qui ad corpo
rediscere refectionem
uenerat. Spiritus de pabo
lum desinu redemptoris
sumpsit. Sed quia signa
per nuber & icem prophē-
tis diximus necesse ē
ut in hoc ad medium supe-
riorum patrum exempla
deducamus. Ecce cum
preceptis cælestib; subdi-
per oboediētiā cupimus
consideratis antiquorū
patrum uestigis lubam̄.
Quid enim abraham oboe-
dientius quicq unam
uocem dominicam cog-
nator & patricem dese-
rit. et pro ecclipsi cenda
aeternam hereditate
ipsum ferire non tre-
pida. quem senes iam
& pene morturus acce-
perat herede. Cum pa-
tienti & cedphendere
uirtute conamur.

167R

precedentium exempla
conspicimur. Quidenim
isaac patientius quilibet
portat. de holocausto
interrogat. Atq; post pauci
lolum ligatur & non loquitur.
are super ponitur & non
reluctetur. Qui clero
isto viro dici patientius poterit
quicquid ced solacium duci
tur. & requiretur ced feri
endum ligatur & conticescet.
et oblatetur holocaustum
interrogat. Offerendus
holocaustum taceat. cum
accingi ced laborum tole
rentiam nitimur. & exem
plis precedentibus formatur.

Quid enim Iacob labiosus
qui apud Iacob tam longo
tempore propinquus
lure cognationis opera
exercuit servitutis. et
vice obsecutus est facili
llt perfrueretur pmiis
hereditis. Cum ad arcem
continentiae & castitatis

Cum contra ced uera mun
di forme crederetis con
scientiam nitamur.

161^v

precedentium considera
tione fulcimur . 197^{iiij}
Quid enim iosuæ consten
tius quicq; exploranda
quiditatem gentiū miss
nec proceritatis magni
tudinem nec numerosi
tis ^{multi} magnitudinem expa
uit. Unde & eisdem gen
ter quicq; explorando n
timuit. & iam proelien
do prostrauit. Cum be
nignitasculmen eccl p
hendere conamur pre
cedentium exemplis lau
struemur. Quid enim
iam hel benignius qui
de principato regendi
populi delectus. Success
orem sibi humiliter requi
rit. Inuentumq; ungu &
rege. Unctum mox tole
rit persecutorem.
A quo nemoriatur trepi
dat. & tamen. ne ei
dūr irascatur rogat.
Ipse quippe cum mitteret

art. Audie saul & Inter
fici me. Etei per se
m& ipsam ueritatem dicit.
Quo usq; tu lugis raul cu ego
ablecerim eum. Quid ergo
isto viro dici benignius
potest. qui & hunc non
uult diuinitur percuti.
& quæ formidat occidi.
Cum eccl pietatis atq;
humilitatis celsitudine
tendimus. precedentia
exemplis leuamur.
Quid enim dauid misericor
dius. quid humiliu dic
potest. qui a rege repro
bo. prouictoris contu
melicis recepit. Quide
manu hostili israeliti
cam gentem fortis eri
put. Et tamen ipse
nemoriatur quicq; debi
les fugit. qui & se electi
in iudicio & persecutore
sui. & tamen eidem per
secutorem suom crebre
satisfactionis humilitate

subicit. Qui per securoris
lanceas tollit. orā clam
dir detruncat. atq; ad
culmen montis protinus
properat. Et uno eodēq;
tempore. qui occidendi
potest actem hic buerit
ostendet. et ne occida
tur rogat. Quic ergo
In cunctis quae spiritu clī
appetimur. Exemplis p̄ce
dentib; Informamur.
Benede his nubib; dictur.
Quae pre texunt cunctis
desuper. More enī
nubium extensas sup nos
patrum utte tegimur.
Ut ad fructum secundi
germinis in fundamur
et quiesci intuenter celū.
prius nubes aspicimus.
quicente bonoru factis
mirando cernimus. et
post illuc quae sunt cae
lesticē experiendo pene
tramur; Sed quia ne
quaquam harum nubiū

162R.

id est antiquorum patrū.
ut te nobis uirtusq; pater
cerit. Ni si eum nuber alię.
id est sc̄i apostoli luminē
suae p̄dicationis aperi
rent. Ad hanc nuber quæ
predicando mundum
circuunt. sermo redet.
et quid per illas dñs In
mundo agerit. ostendat.
Sequitur. Si uoluerit
extendere nuber quiesci
tentorium suum & fulga
recre lumine suo desup.
Cardines quoq; m̄cīris
op̄i&. Extendit
nubes dñs. dum minis
tris suis uia p̄dicationis
aperiens eos In mun
di latitudine circum
quaq; diffundit. Bene
autem dictum est.
Quiesci tentorium suū.
Tentorium quippe Inti
nere ponisole. et cu
predicatores sc̄i In mundo
Inmittuntur. Iter dō

faciunt. Unde scriptū ē.
Ecce mitto cengulum meum
 ante faciem tuā. qui pre-
 parauit uicem tuā.
Et unde rursum per psal-
 mistam dicitur, Iter faci-
 te ei quiescendit super-
 occasum. & rursum, (3)
 cum egressi eris coram
 populo tuo. cum pertran-
 sieris in deserto Terra
 motū ē. Dēnūm qui per
 sem & ipsum non localit̄
 ubiq; ē. per predicatorer
 suorū in mundi puerter
 localiter ambulet.
Unde & via per prophētā
 dicitur. & in cembula
 bo in eis, Iter quippe per
 eos eccegit. dum humectis
 cordib; eorum se eloquio
 infundit. Atq; in hoc
 itinere tentorium di-
 sunt. haec excede corda
 scōrum. quib; quiesci in uia
 quiescendo tegitur. du-
 haec cedmentes hominū

ueniens agit quae dispo-
 sitū & non uidetur, hinc
 quod simul omnis sinagoga
 tentorium uocatur. cum
 cessasse apredicatione
 sacerdoter. per hie-
 micem dñr quaeritur
 dicens, Non est ultra
 quiescendit tentorium
 meum & erigit peller
 metes, Hinc rursum de-
 exterminatione ejus dicit,
Dissipauit quiesci ortum
 tentorium suum. demolī-
 tū est tabernaculū suū.
Quiuscenīm unius populi
 cultū tunc dñr inter ho-
 mines lictuit. eundem
 sibi populum tentoriū
 uocauit, Unde recte
 nunc nuber iste & tento-
 rium dicuntur. quisc
 ad nos dñr per gratia
 ueniens. Intra prectica
 torum suorum mentes
 operitur, An paulus
 elus tentorium n̄ erat.

163 R

relegatus uexit, Secten
torium di facture est. cum
eod reuocandum populi
In egyptum missuribat,
Portus. In uisibile corde
ueritatem. Cum om̄ p̄dr
qui patitur cebat in opere
lctebat in corde. Et ubiq;
presens omnia continens
ter in suo famulo in egypto
ueniens faciebat, Unde
scriptum est, Ibat d̄s in
egyptum ut redimeret
sibi populum, Ecce ire
dicitur per cuius in egypto
scriptam presentia cuncta
continentur quicchis
qui ubiq; ex male stetit et
quessi in uice tressur ponet
ex predicatione, Sed
eisdem predicatorib;
nequaquam ccl persuadendum
uerba sufficiunt. Nisi & sic uerba
addantur, Unde cum
dictum sit. Si uoluerit
extendere nubes quessi

cum eob hierusalem per
circutum usq; ad illiricum.
eod corde mortuum ueniens.
In eius mente dñr qui
escebat. Nubes quippe
erect hominib; Tentoriū
dō. quicquem prelican
do infundebat audientib;.
hunc inuisibiliter in mente
retinebat. **N**isdem rur
sum dum cathe[n]is uinetur
romæ petro & paulus
occupatur us mundum.
latens in eius p̄tore
quæsi subtentorio ibat
dñr. quia & occultus uidet
non poterit. & peruer
ba p̄dicationis prodigis
ter in hocce gratiae
sine cessatione peragebat.
Nuber et us mox seruitat.
Cum prius quicquid plebi
is richelitice ducatum p̄
beret. quæc dicitur in an
nus in deserto permanens.
Et sublimata petens a
conuersatione populi

163^r

tentorium. Recte sub
lungit. Et fulgora
lumine suo de super.

Quid enim sentire fulgora.
nisi miracula debemur.

De quibus per predicatorum dicitur.

Fulgora multiplicabit
& conturbabit eos.

Per haec ergo nubes lumi
ne suode super fulgorat.
quia per predicatorer
scor. Insensibilitatis nr
tenebros. & item miracu
lis illustrat. Cumq; nub
iste uerba pluunt. cuq;
miraculis uim corusce
lucis apériunt. extre
mor & iact mundi termi
nor. In diuinō amore con
uertunt. Unde recte
subditur. Cardines

quoq; misericopere.

Quod si endū quidem
heliu uocib; audimus.
Sed auctore dō factum
cernimus. Om̄n̄ p̄r̄d̄r
coruscantib; nubib;.

cardines misericopere.
qui emicantib; predicator
miraculis ead fidem & item
terminos mundi perdixē.

Ecce enim pene cunctoz
item gentium corda pene
tricuit. Ecce in nunc fide
orientis limite occidentisq;
conlunexit. Ecce lingua
brittachie quæ nihil aliud
nouerat quam barbaris
frēndere. Item dudum
Indiuiinis lecudib; hebrei
coepit alleluia resonare.

Ecce quondam tumidus
iam subtritus scorū
pedib; seruit oceanus.
elusq; barbaros motus
quos terreni principes
edomē cre ferro nequie
rat. hōr prodiuinc for
midine sacerdotum ora
simplicib; uerbis ligent.
Et qui ceteruic pug
nentium infidelis ne
quaquam metuerāt.
Item nunc fidelis humiliū

linguis est timet; quicce enim
preceptis caelestib; uerbis;
clariscentib; quoq; mira
culis uirtutis quicce diuinae
cognitionis infunditur;
et uerbum diuinitatis ter
ror e frenatur. Ut prae
agere metuunt. actos
desiderius ead aeternitate
tis gratiam peruenire
concupiscit. Unde hic
quoq; conuenienter ad
lungitur. Per hec enim
ludicat populus. et dicit
estiam multam mortaliis;

Per haec nimirum uerba
predicatorum. id est gut
tes nubium. per haec
fulgoris miraculorum.
dei populus ludicat. quia
eorum corda territe
ad penitentiam uocat,
Nam dum superna audi
unt. dum mira operas
ad tendunt. mox eadem
dei succredeunt. & se
decente actis prauitatis;

164R

adfligentes aeternae
tormenta per timore sunt,
Sed per ecclsem nubes
per quae terror infligit.
& sic esca datur. Quia
magne predicatorum
dispensatio est. ut sic scilicet
superbientium mentes ad
fligere. Ut & sic adflic
ter nouerint. consolatio
nisi eloquio nutrita;
quectentur & peccantes cle
aeternis suppliciis terre
ant. & paenitentes desupni
regni gaudium parcant.
Inde bene ipse dispensatio
nisi ordo seruatur. ut
ordinante heludiceret.
quos haec nubes prius ludi
cat populus. et postmo
dum escas prebeat,
Quicce nimirum omnipotens
per predicatorum suorum
prius nos de prava actione
corripiens concitat. et
postmodum per spem
consolat & nutrit;

Si enim diuinus dispensatio
 per haec nuber ludicium
 modo non cegeret. nequa
 quicquid eisdem nubibus dixisset.
Accipite sp̄m sc̄m quorum
 remiseritis peccatis re
 mittantur eis. Et quoru
 retinueritis retentos suos.
Et rursum si perecesserat
 nr̄o non paucaret. nequa
 quicquid de esuriensibus popu
 lis discipulis dñi diceret.
Date illis uos manducare,
Quod sit uincere eorum mēnibus
 factum credimus. ut hōc
 eorum uerbum cotidie
 fieri sine cessatione videa
 mus. quid enim ait petrus.
 Tum perepistolæ loquit.
 nisi ut uerbum pabulo
 corde nra mēde lēluna
 facientur. Quid paut
 quid iohanna p̄epistolæ
 loquentis operentur.
 nisi ut mentes nr̄e cæ
 lesticē alimenta percipi
 ent. et in édie suæ

festidum. quomoribet an
 tur uincant. Dicatur ergo.
Si uoluerit extendere nu
 ber quos si tentorium suu
 & fulgor cere lumine suo
 de super cardines quoq;
 mērī operā. per haec
 enim ludicat populos. et
 dicit escas multis mortis lib;
Acceperte dicere. Sicut
 suos in ministerio p̄dica
 tionis ostendit eorumq;
 uerbe miraculū adiuuet.
 Totius mundi limiteret
 fidem uocat. perq; & prius
 superbienter ludicat. et
 per uerbum consolatio
 nēs nutriens. Inspe humi
 ler roborat. Sed cum
 escas deesse mortis lib;
 dicere. Notandum qd'
 nāit omnibus. sed multis.
Quicquidelicet scriptum est.
 Non omnium est fides.
 Et quibus deem dicitur.
Propteret uos non audir
 at. quia sedē non estis;

165 R

*Et rursum, Nemo potest
uenire ad me nisi pater
qui misit me traxerit eum.*

*Et rursum, Non vult dominus
qui sunt eius, Unde in ipsa
quoque scā ecclēsīc plurimi
fidem tenent. & uittem
fides non tenet, Humili
tatis dominice sacramen
tae percipiunt. Sed humi
litas dominica lūtatio
nem contēmunt.*

*Blanda diuineloqui predi
catione cōmunicant.*

*Sed apud se in meher intu
more per se uērūcent,*

*Unde hic quoque postquam
per cardines inceris eccl
ēsētē ecclēsīe latitu
do signata est. apte sub
lungitur. In manib;
absondit lucem,*

*In manib; qui ppe sunt.
quise elatī cogitationib;
extollunt. quos contrac
pereraat dicitur,*

U& qui sapienter est in

*Inoculis uris & coriē uobis
m& ipsis prudenter.*

Quos contradicā paut art.

*Nolite prudenter esse apud
uos m& ipsor, Sed hi in ma
nib; lux ebbē conditūr. quia
nimirū superbiētāb;*

veritatis cognitio de negat,

*Unde per sem& ipsēm ueritatem
dīc, Confitebor tibi dñe.*

*pater cel& terre quicce eb
scondisti hec a sapientib;*

& prudentib; & reuelasti

eis peccati, Scipientes

*& prudenter inde licet sup
bienter uocans. Qui enim*

non sub lunē exit. Reuelasti

eis stultis. sed paruolis.

Tumorem se clamnasse

Innotuit. non acumen,

Inde & ecclēsē dicitur, 709

Eustodien paruulordnē.

Atq; ut ostendatur haec.

ecclēm paruitas. quid

uocatur eccl lungit.

Humiliatus sum & liberauit

me. Quicce ergo sunt

N

multi in ecclesia qui par
 uoli esse despiciunt. & iac-
 In humilitate loco in maner
 apud se esse minime de-
 sistunt. Hos plerumq;
 uidet et honorib; extolli
 uoluptatib; perfrui. Re-
 rum multiplicitate dila-
 tare. hui saepe nlpcipue-
 nisi pre esse celeris ceppe-
 tunt. amultatamere gra-
 tulantur. Recte uiuere
 neglegunt. & recte fa-
 mcam habere concupis-
 cunt. ad dolctiones que-
 runt. fecuorib; intumes-
 cunt. Et quia in reb; sibi
 capiose presentab; prop-
 ti sunt. uentura gaudia
 non requirunt. Cumq;
 eor multiplex actio occu-
 pat. & iccm a sem & ipsi.
 alienor demonstrat.
 Et tamen si quis fidei te-
 tatio ex surgat. quicIn
 ec saltim specie conte-
 nentur. Hanc uerbis

hanc luctorib; defendunt
 et celestem patriam
 uinchant. nec tamen amant.
Quor bene ceput moysen.
 filii ruben & zebulon & dimidia-
 trib; meenasse & premun.
 Qui multe pecora & lumen
 tte possident. dum extra
 iordanem ecceq; uiderant
 campestria concupiscunt.
 In re promissionis terra
 hereditatem habere nolue-
 runt. dicentes. Terra
 quam percussit dñs incon-
 spectu filiorum isrt regio
 nes uberrime est. ad pas-
 tum animadivium. & nos
 seruitui habemus lumen
 tte plurima. preciamur
 que. si inuenimus gra-
 tiam coram te. Ut de
 nobis faciulstur linea
 possessionem. nefacias
 nobis transire iordanem.
Qui igitur lument plu-
 rime possident. iordanem
 transire refugiunt.

166 R

urber munitis. Nos autem
armati & accincti pergit
muscum proelium ante
filios istos. Quimox for-
tes pro aliis uenient & re-
promissionis terra & ecb-
hostib; liberant. & relin-
quunt. Atq; ad parvanda
armentis extra lordan-
ne redeunt. Multi quippe
quem uir fidelis currit
presentibus occupati. quasi
armentis extra lordan-
ne pascunt. quia con-
tra fidem baptismata-
ris totte mente omniq;
desiderio reb; perturbit
Inseruiunt. quicquam
ut diximus. cum fidei temp-
tatio ortur. defensionis
armis accingitur. hostis
fidei superandom truci-
deant. Et hereditate ter-
re re promissionis
idem fructum di naman-

Sicq; pro ille pugnant.
Ut tamen succipiente

quicque quos multe mundi
implicamentee occupant.
habitationem caelestis
patrie non quaerunt,
Sed ipse eos quem specie &
tenus tenent fides incre-
pat. ne otii delectatione-
tar pugnant. Atq; exemplo
suo cedior celeborer tole-
rentia studio longe-
mitatis frequentant.

Unde eis per moysen dicit,
Numquid fratres ibunt
ad pugnam. et uos hic
sedebitis. quur subuer-
tatis mentes filiorum istos.
Sed quia erubescunt non
defendere quod confi-
tentur procedem fide-
quem professi sunt ad
certamen properant.
et emq; non sibi. sed proximi
mis vindicant. Unde
& ad moysen dicunt,
Caules ouium fabricauim-
ur. & stebula lumen-
torum. parvulisq; nris

Extra illuc deponant,
 Quia enim paruolis foris
 habent affectum In etiur
 habitationem non habent.
 unde ced campstiucc
 redeunt. quic ablatis
 cæcum inib; montium.
 quasi celeste caelestium
 delabuntur. Ut extra
 re promissionis terra
 butram animchia nutri
 ant. quic ad paecendo
 suanis desiderus In ratiō
 nabilis animi motus
 eleborant. Quia ut
 aeterni lucis quanta
 sit lucis cleritatis nesciunt.
 Quic transitorior obcu
 pationib; obcetantur.
 Et dum de terrenis reb;
 superbiunt caelestis
 sibi luminis aditum clau
 dunt. Unde recte nunc
 dicitur. In mœnib; ab
 scondit lucem.
Sed tecmen aliquando
 hor In mœnes superna

graticc respicit. Atq; ip
 si rerum abundantium
 occupationib; ced fligit.
 eorumq; prosperitate
 b; ced uersem quidem.
 Sed utiler tribulationes
 interserit. Ut contris
 tecti ad cor redescit.
 atq; In perituriis rebus
 quic Inanter occupen
 tur agnoscant. Unde
 hic quoq; quicendo sub
 tracte lux dicitur. Cepte
 sub lunat adueniat
Et precipit ei. Ut rursus
Quico uersteis lumen qd
 elatis occupatisq; men
 tib; ced se condit. ced
 flictis humilitatisq;
 reuelatur. Lux qui ppe
 ad uenit. Cum ced flicta
 mens ipses quic depe
 turis reb; tribulatio
 num tenebris tolerat.
 agnoscit quicenisi ali
 quid ex lumine Interno
 suscepit. nec hoc ipsu

quic lumen videlicet uide
r & quod non intellegi
specie littere & ceterum de ludicis
potest. quidciso redēp
tori nō Incarne uenien
te contradicere ausi sunt.
qui cēpud sem & ipsor In
munes extiterunt.
Sed his inimicib; lux ab
sconditice. quic superbi.
lumen ueritatis dū perse
cuntur. cemiserunt. Sed
quic in finem mundi ad
fidem recipiendi sunt.
Necete sub lungiatur
Et precepit ei utrursur
adueniet. Unde &c
per esaiam dicitur.
Sis fuerit numerus ist
filiorum quicci crence
meritis. Reliquie scilicet
fiunt. Tunc quippe ad
eos lux reuertitur. cu
ipsi ad confitenda re
demptoris nri potentia
conueruntur. Sicut
in inimicib; ne quicquam

167

pedatuum casum unum
nomen. Sed ducet p̄arter
orationes accipimus. potē
Intellegi quic in inimicib;
lux absconditur. cu apud
rectum iudicem. Iniqui quiq;
In suis operib; cecantur.
Cui tamen precipitur ut
rursus adueniet.
Quic dum peccatorer se
suis uirib; scilicet n posse
agnouerint. gracie lum
accipiunt. Et protectione
ne inimicis recessus in lux
tratur. Ut meliori cedo
re post modum caeler
tem patetia diligenter.
quic prius interrenas
delocatione flagra
bent. Sed haec cu de
cælesti patet loquimur
cui inesse mira claritate
predicat angelorum
agmina ecclimur. cui
rerum omnium conditor
predicit. quic uisionem
suum reficiens replac

Cum ueritatem hereditate luxem
& defecture iuridem lumini
nullum ad nos in ipsorum
mentem reducimus et
quod terrena gestemus
membra cogitemus.

Pensamus quod nocte inter
nebris atque arcediis latim
lucis clausi. Tacentum ne qui
us uiximus. quicquid rebus
corporis libet. dediti eis spiritu
tibus; longius detegbamur.

Qua consideratione per
motum cor ac mede
sibi consciuum trepidat.
et tunc illius quaecumque
patriae ciuem se fieri posse
disperget. Unde hic quoque
apte sublungitur. Quo
men rauidet ad fiduciam
reducantur. Nec de hac
luce mox subditur.

Ad nuntiaret de ea amico
suo quod possessio eius sit.
et cedeam possit ascendere.

Aamicus ueritatis est. Rati
amator actionis.

Unde & ipse ueritatem discipu
lis dicit. Uos amici mei es
si faceritis quae ego preci
pio uobis. Amicus qui ppe
anime custos dicitur.

Unde non in merito quicquid
dire uoluntatem di in pre
ceptis illius nuntiat. Elur
amicus uocatur. Hinc est
quod rursum eisdem disci
pulis ueritatem dicit.

Clos autem dixi amicos quia
omnium quae cumque audiui
aperte meo notis feci uobis.

De hac ligatur luce aeternae
patriae amicos in dico
nuntiat. quod possessio
eius sit. ut ne quicquam
se infirmittat siue fragi
litate disperget. Nequa
quicquid hoc quod crederetur
sed quod recruxeret
pensat. Sed tanto certius
sciet. quicquid illius lucis clari
tatem possidet. quanto
nuntiorum pulsantium
tenebrier uerius calcet.

Bene autem in promissione
sublunatur. Et ecce can
possit cesse endere.

Quidenim difficilior quic
homini inter regno edito terre
nec & frigida membra
gestaciti. caelorum altis
concedere supernoru
spem archistarum penetrare.
Sed eorundem spem creditor
conditor uenit. Seq; homi
ni & icem sub ipsius exhibuit.
Sicut de illo patetri per pro
pheticam dicitur. Minu
isti eum paulominus ecb
angelis. & quic inter nos
& eisdem spes discordanter
uite scandalum repperit.
miris potentiae mirabilio
rem & icem predictam sum
muc expectans suscipiens in me
cum summis luncexit.
Hinc enim quod de eodem
regenerato angeloru
chori in eius cednuntatio
ne prodeunt hymnu
dicunt. et de uite

precincte discordie. 168 R
hor quo dudum dispexerat.
ciuer cognoscunt consono
ore predicantes.

Clorice in excelso & in
terra pax. hominibus bone
voluntatis. Ne sciptis
dicant. Quos enob medicia
dislunxeret. Iecm nunc
inter regno boniti ciungit.

Hinc est quod cente in carnice
tione eius. In testamento
ueteri. cedor cre hominem
angelum legitur. nec
tamen cedor cre prohibetur.
Sed post medicorum ad
uentum. cum se iohannis
cedor cre angelum pro
strauisset audierat.

Vide nefeceris. Conseruig
tuus sum & fratri tuorum.
Quid est enim hoc quod prius
aequanimiter concide
bat. cedor cre ab homi
nem angeli recuscent.
Nisi quod prius homine
carnelibus corruptionibus

168^v

deditū. Nec cōbeis de car
neclib; corruptionib; redēp
tum quod cōblectiōrem
nouerant. Iustiūr conter
nebānt. post modū uero
humānam naturam
& icem substrata habere
non poterānt. quod
hēc in auctore suo & iā
super sem & ipsorū ductas
uidebānt. Neq; enim
debebat icem in membris
subiectis dispici. quae
in ipso membrorū capite
meruit plātē uenerān.
His ergo qui propter nos
minor cōgelūr exēdit
equclis nos cōgelūr uir
titis suae minora
tior fōcit. Unde &
moriendo docuit. mor
tem non metui. resur
gendo deuitte confidi.
ascendendo cælestis
patrie gloriessi. ut quo
capit p̄fēisse conspi
ciunt. illuc se subsequi.

membra gratulentur.
Unde bene & cōbeodem nō
capite dicitur. Ubicūq;
fuerit corpus illuc congre
gabuntur aquile. Unde
petrus ait. In hereditate
incorruptibilem & in conta
minatim & in mērcis ibi
le conservatam in celis.
Unde paulus dicit. Scimus
enim sī ter restis domus
nra huius habitationis
dissoluatur. quod aedifica
tionem ex dō habemus.
domum non manufacta
aeternam in celis. Sed
sī nos quoq; quia edī interra
sumus. caelum concendi
mus. ubi est quod rursū
ueritatis dicit. Nemo ascen
dit in caelum nisi quidē
caelo descendit filius homi
nis qui est in caelo. Cui
nimis sententiae
stetam obuict. quod hec
idem ueritatis dicit.
Pater. uolo ubi ego sum.

10.

huius magna frequentia;
ungeniti sanguinem consi-
derat. Inrecio suo conspi-
cit. quicm magnitudo que-
tienti uel & precepit
sollicito quo caput pre-
cessit. et quae aduiden-
do preceptis cōstringit.
ad sperandum exemplo
roboretur. Confidat
caelos. Speret superna-
patriam. angelorum se-
societate sciat. atq: In suo
capite prelatum reuelatio-
angelis gerudebat.

Dicatur igitur recte; de
Hac luce in aeternis pathe-
cet nuntiat deea amico
suo. quod possessio eius sit.
& eum possit ascendere.

Sed uel de mira sunt iste-
vel de terribilia. quod
homo in terra editur.
atq: ad eum caelesti pa-
tricō exigentib: mertas
longe damnatus. non
solum ad statū conditionis

et illi sint mecum, quae-
sibi in uerbis suis non discre-
pet. Sed eccl. inquirenda hec
quicq: discordantie studiu-
nē mentis inflammat.
Omnes enim nos quia in elig-
fide nocti sumus. ei us pro-
cul dubio corpore existimur.

Quicq: igitur mira dispensa-
tione pietatis membroru-
rum caput dñi factur
est. multitudine solure
& uicem nobiscum. Nemo
ergo ascendit in caelum.
nisi qui de celo descendit.
filius hominis qui est in celo,
Quicq: cum non unum cum illo
facti sumus. Unde solus
uenit in se. illuc solus reddit
& uicem in nobis & his qui in celo
semper est. ad celum cotidie
ascendit. quicq: qui diuinatu-
tem super omnem perma-
nē repulsa reproborū ^{mutilatione}.
humanitatis sue compage.
se cotidie ad caelos tra-
hit. Ergo si dispera-

reducitur. Sed & iā. ur
 gloriōse exaltatur. Ut
 qui paradissum perclēdit.
 cælum recipit, et non
 solum hunc debiti sui reatur
 non teneat. Sed huic post
 culpeam dona comolatiur
 ex crescere. Ut ille contem
 tor dī. ille limitator diebo
 li. si ced fructum pænitenti
 tie redact. usq; ced celsi
 tudinem contemplende
 intime lucis ascendat,
 Cuius itaq; cor non huius
 pietatis ced miratione
 exiliat. cuius torpor n̄
 insubile uictione tinctus
 considerationis expicuitur.
Unde & cpte subditur.
Sup hoc expicuit cor meum.
 Et motum ē de loco suo;
Guic pauor dum mentem
 percudit. haec sem & ip
 sem alienā reddit. Non
 numquā latini interpre
 ter. Et tcsin' pecuostem
 uocant. Sicut p̄ psalmista

dicitur. Ego dixi In paurois
 meo prolectus sum auultu
 oculorum tuorum, ubi
 uidelicet non pauor. Sed &
 cessus dici poterat. Sed pa
 uor illuc processu ponit.
 Quic sicut Incessu. Itē in
 paurore anima alienat.
Unde hic quoq; considerata
 luce aeternac patria.
 recte sublunat. Super
 hoc expauit cor meum.
Acsidicat. In ced mirationis
 excessu se tristulit. et
 quia noue spei sp̄m mens
 affectio sem & ipsam
 quiclius inuestigat cogita
 tione fuerat reliquit.
Bene autem dicitur;
Et motum est de loco suo.
Locus quippe humanoz
 dir est dilectatio uitæ
 presentis. Sed cum diuina
 aspiratione tinctus
 locus nr̄i cordis fit amor
 aeternitatis. Considera
 tione igitur aeternæ

pectriæ de loco suo animus
 mouetur. quicq; derelictis
 insimis. In supermis cogitac-
 tionib; ponitur. prius enim
 quae essent aeterna nescie-
 beant. In presentium delacta-
 tione torpuerat. simulq;
 ipse tremens amore tre-
 scuntice tenebat. Sed post
 quæ essent aeterna
 cognouit. postquam superne-
 lucis peccior receptam contem-
 placendo contigit. ipse ad-
 miratione sumorum sibi
 ebbi. In simis suscitatur ele-
 uicit. Ut nulla leem ei-
 nisi quae eternæ sunt libe-
 at. Et dispectis tremensun-
 ab; solle quæ permanent
 requirat. Bene ergo dicit,
Super hoc expeccuit cor me-
 um. et motum ē de loco suo.
Quicq; pigrum cor. & terrenis
 dudum cogitationib; dedi-
 tum. cum repente perox-
 cessum se cōd summa suspen-
 dit. cogitationes insime-

170 R

locum mutauit, sed dum
 per sem & ipsam in amore
 presentar seculi postrata
 mens dormiet. Et nisi
 diuinæ grecie aspiratio-
 ne pulsetur. Insuit de la-
 tationib; frigidæ insensi-
 bilisq; torpescat. Necessitate
 ut quomodo interna cogi-
 tatione tenetur. uel
 quæliter cōd spiritus sensi-
 ficitur. cōd lungat. Seq̄t.
Cudi & cuditio nem inter-
 rose. uocis elut. et sonu-
 de ore illius procedente.
Mor sacri eloquie. ut cu-
 audire aliquid per audi-
 tum insinuat. Audire
 eundem auditum dicat.
 Sicut abbacuc art,
Dñe audiu auditum tuum
 & timui. Uncle hic
 quoq; dicitur. Audi &
 cuditio nem non interrose
 uocis elut. Noticend
 uero ē. quod uox di non in-
 gudio sed interrore

170^v
audire perhibetur.
quia nimisrum p̄cator
quisq; dum solēt quae terpe
nē sunt cogitac. Si repen
te diuine gratiē aspira
tione tinctur: hoc ante
omnīc intellectus quod
cuncte quae ait districta
aeterni iudicis animad
uersione puniantur.

Auditur igitur uocis dī. pri
us interrore fit. ut post
uertatur indulcedine.
qui cōcēte nos districti iudi
ciū timore castigat. ut
iam castigator superne
dulcedinir consolatiōne
reficiat. Nec cum nos
violent & rētempo
rūdium delictatio possa
dit. & mentis n̄re oculor
In somno ● torporē
premit. Simicēnu subite
In superni respectus seci
temur. diu clausis mox
eodem aduerūtactis luce
oculos mentis aperimus.

quæ egimus mala memi
nemus. Quād districtus
ludex contra haec ueniat
uidemus. Uerisatur Inmen
te. quantur illesit tenui
iudicii aduentur. quæ tunc
illa sit hominum angelo
rumq; frequentia. quan
ta. ui. contra reprobos
& credentia pungent ale
mentū. quicm̄ terribilit
aeterna prodeat districtus
iudiciorē sententia
quic reprobis dicit.

D̄iscedite amē maledicti
In ignem aeternum. qui p̄
paratus est dicibolo &
angelis eiur. Et orūnde
poenitē reproborum ante
oculos uoluntur. et quæ
sint gehenne tenebræ.
cum graui amceritudine
obscuritate pensatur.
quic ergo superbū cor
prius terrorē concutitur.
Ut concussum In amore
solide tur. Rectenunc dicit;

Audi& ecclitionem. Inter
rōre uociretur; Ubi&bene
sublungitur, & sonū deoꝝ
illius procedentem,
Sonus deoꝝ ore ē. uistimo.
Spiris desuper nethruens
aspiratione. quia cū nos
deuentur in dñi aspirando
repl&. procul dubio de
mcle gestis p̄terias terne,
Potest aut̄ per ordī unigenitū
tū filiū designār̄. quisic
brachium ei iurdisceatur; qui
per eum cuncte pat̄ ope
ratur. De quo proph̄et̄ ait. Et brachium dñi cui
reuelatum est, De quo.
Iohann̄s dicit. Omnis
per ipsum fact̄e sunt
tē & iccm dicatur; Hincē
enim quod proph̄et̄ ait.
Os enim dñi locutum est.
hos per quem nob̄ omnia
loquitur. Acsioris nomi
ne patenter dic̄ur uer
bum. Sicut nos quoq; pro
uerbū lingue dicere solemy,

171R
Ut cum greca uel latinam
lingua dicimus. lactina
uel greca uerba monstrā
mus. **O**r ergo dñi non in
merito ipsum accipimus.
Unde & ei sponsa Incanta
circanticorum dicit.
Osculetur me. oscularor̄is
sui. Acsidicat, Tecigit
me dulcedine p̄sentiae.
Unigeniti filii redemptoris
mei. Personum uero oris
potest ei usq; dñi sc̄i sp̄
de signare. Unde & alias
In eiusdem sp̄ significatio
ne scriptum est. Factus
est repente de caelo
sonus. tē in quicunq; adue
nientis sp̄ uehementis.
Sonus igit̄ deoꝝ dñi
procedit. Cum consten
tiadis eius sp̄ eccl̄ nos per
filium ueniens cordita
tem n̄rē insensibilitate
rupit. Sicut de eodem
sono Incircumscriptio
atq; corporeoꝝ dñi

171v

Loquitur dicens.

Demus accipere & cednuntia
bit erit. Potest ergo per
terrorem uocis suis homicidi
iis ex personum oris dulce
tudo consolationis intellegi.
Quicquor res ipsa replax.
prius oris deterrera actio
ne terrificat. & postmo
dum spe cœlestium conso
latur. ut tincto post con
fidendo depinuit. & cude
ant. quanto prius sola
supplicie conspiciendo
metuebant. Hinc quod
de unigeniti spū quicci de
hoc oris sono peculus dicit.
Non accepistis spū seruitu
ris intimore. sed accepis
tis spm adoptionis filiorum.
In quo clamorem abba
pater. Hinc persim &
ipsam ueritatem dicit.

Aceperite spm sem. quoru
re misericordia peccatuum.
Remittuntur eis. Et quorum
retenueritis retentis sunt.

Ecce conuersorum ueritatis
terror. In potestate est
quia dum mala succipi
tendo puniunt. usq; ad ex
ercendō iudicium ascendunt.
Ut hoc in dō posse accipiant.
quod prius dedit ipsi metue
bant. Judicet qui ppe
sunt. qui supernum iudi
cium perfecte timuerunt.
Et adiuta iam incipiunt
peccatuum climittere. qui pri
us formidauere cent ne te
nerentur succ. Sed quia
hoc ipsum iudicium quod
spiritu agitur. modo
& carnibus non uidetur.
Sunt nonnulli quidem res
humanae curcere non
aestimant. Et ecce ferunt
fortuitis motibus putant.
Contra quod recte subdit.
Subter omnes caelos ipse
considerat. et lumen illius
per terminos terre.
Accipere diceretur.
Qui sum in crevit. et item

et tamen non deserit. quia
sic inpenditur maxime.
ut tecum ecclae curae regi-
minis. non perpendatur
et paruis. Qui enim ubique
presentes. & ubique aequaliter est.
& sic in dissimilibus sibi &
dissimilis non est. Eque ergo
omnia respicit. eque cuncta
disponit. quia in omnibus locis
presentes. nec localiter ten-
ditur. Nec uaria curando
uariatur. Si autem celorum
scorū predicatorer accipimus.
prophetæ at testente
qui ait. Caeli æncerrant
gloriam dī. Post quam
personam oris eccluentur
rei sp̄s designatur. Racte
sublungitur. Subter
omnes celos ipse conside-
ret. et lumen illius super
terminos terræ.

Sunt namque nonnulli. qui
cum miris apostolorum
opera audiunt. quod accep-
to sp̄u sc̄ō mortuorum uerbo

172R

suscitarent. ab omnibus
demonibus pellerent.
Umbrae infirmi mittitramq;
uerent. Ventura quoque
prophætendo
predicerent.
Et unigenitum uerbum
di. omnium gentium loquen-
ter linguae predicarent.
quicque has uirtutes nunc
in ecclesia non uidentur.
subtractem leem in ecclæ-
sice supernæ gratiae suspi-
cantur. nescientes pensare
quod scriptum est.
Ad lutor inopportunitati
b. tribulacione.
Tunc quippe sc̄ā ecclesia
miraculorum ecclutorum
indiguit. Cum etenim tribu-
lectio persecutionis pres-
sit. Nam post quatuor sup-
bices infidelitatis edomi-
vit. Non lat uirtutum
signis. sed sole meritis
operum requiri. Quatuor
uis illece permultor cum

172^v

opportunitates & exigit
ostendit. Scriptum
quippe est. Linguae In
signum sunt. non fi
delib. Sed Infidele
bus. Ubique
ergo omnes fideles sunt.
quae causa exigit. ut signa
monstrentur. Unde citius
fortasse satifacimus. Si
quid de ipsa apostolica
dispensatione memore
mus. Paulus nō emq: exige
gius predicator militare
ueniens. & plena Infide
lib. Insulam sciens patre
publi desperatione febri
b: q: uscatum. oriendo
saluavit. Et tamen
egrotante timotheo
precepit dicens.
Modicum uino utere prop
ter stomachum tuum. &
frequenter tuos infirmi
tates. Quidē paulo
quod egrotum Infidele
oriendo ad salutem seuocas.

& tecum ad lutorem
euangelii. more metici per
alimenta curas. nisi quod
id circa fiunt. exteriora
miracula. ut menter homi
num ad interiora perdu
cantur. quicquid per hoc
quod mirum uisibiliter
ostendit. ecce quae ammiranda
bilem sunt. In uisibili
credantur. Signo quippe
uirtutis pater publica
nendus fuerit. ut mente
re uiuiscere. dum miracu
culo ad salutem redire.
Timotheo autem ad hiben
dum foris miraculum
non erat. quia leem totus
intus uiuebat. Quid est
igitur mirum si propagata
in fide crebro miracula
non fiunt. quicquid haec
ipsi apostoli in quibus da
leam fidelibus non fecerit.
Eleuatis ergo cœlis dñs
inferiora considerat.
quicquid & oblatis summis

predicatorib; Incerrant
& siccom insima nre Insir-
mitectis curat. et quicci
subter cælos lumen illius
terre terminos respicit.
quicce post sublimē uitā
precedentium & sic pœcca-
torum mores actosq;
gratię sue In lustratione
conphendit. qui si uir-
tutum signa nunc putat
fidelium crebro n̄ exerit.
Ab eisdem tamen fidelib;
per uirtutum operum
numquaꝝ recedit.

Potest & siccom Intellegilum
illiur sup terminos terre.
quo dī predicationi super-
næ gracie dum gentes
ad fidem collegit. Intra
sem & ipsæ mundi limites
clausit. Uel certe terre
sunt finis hominum pec-
catorum. Et saepe con-
tingit. ut pleriq; dī dese-
rent. & uite sue tempo-
rec Indesideri carnalib;

173 R

& pāndcent. Sed tamen
superne gratie respecti
In extemis suis ecclīm secle-
unt. quae sint iudicia
aeterna cognoscunt.
Cuncte quæ super uera
egisse meminerunt
flib; puniunt. atq; hec
uere se In sequi rectis
operib; ostendunt. quib;
sub sequente iustitia. pro
facto totum climitatur.
quod ante deliquerunt.

Hinc enim per prophete
sp̄m. anna dicit.

¶ Qn̄ iudicabit finis terre.
Quia nimis ante acta
uitiem dī non ludicat.
quendo posteriora
pœccatorum respectus
superne piatatis In lustrat.

Hinc moy seruit.

¶ Primo genitio asini mutte-
bunt oue. Per asinum
quippe. Iu[m]unditiae
designatur. Asiniergo
primo genita oue.

173v

mutare est. In munda uite
primordie innocentiae
simplicitate conuertere.
ut postquam ille peccator
egit. quae ut in munda
dñs respuit. ecce iconagen
do proferat. quae diuina
ficio. inponat. Quia ergo
post prauissimam pecca
tor conuertitur. & ab actio
num suorum tenebris lux
tice finem aliquendore reuo
catur. Rete nunc dicit.

Et lumen illius. Super
terminos terre.
Sed graui luctu efficit
eodem gratia que post
facinorum mentem replac
nam male gestis ad me.
moriam reducit. Sibi q
hominem quicquid iuste
de mandus ostendit.
Inde fit ut peccatum omne
quod fesseret quisque reminis
cetur. Cottidicen sleti
b; Insequatur. Et quod
me quis uel & quod iustus e

cernere. eo ardentius
apparet. In iustu se gemi
tab; punire. Unde & apte
sublungitur. Post eum
rugi& sonitus.

Quæ enim dñs in iustan
do repleuerit. eius uite
procul dubio in clementu
ueritatem. atq: in luminate
menti quo mea gressa est
nec supplicice in sinuett.
eo hunc durius de trans
acte nequitia gemitibus
fectigat; & dolens homo
quod fuit. quicquid bonum
leem incipit: uidere quod
dno fuit. odit quicquid
fuisse meminit. amat
quicquid se esse debuisse
cognoscit. & solam lac
pænitentia amceritu
dinem diligit. quia cause
considerat. In quantis
uoluptatibus sua delix
tatione peccavit.

Bene ergo dicitur.
Post eum rugi& sonitus.
P

Quia cum mente dī Ingreditur. constet procul dubio. quod mox pænitentiae gemitus sequatur. ut ei lam seclubriter flere libet. quæ prius delinquit et ab flendæ locunditate gaudebat. Sed quo uberior culpæ fletur. eo altior cognitio ueritatis adtingitur. • Quiccad uidelicum internū lumen pollutum cludum conscientia lacrimis baptizat renouat. Unde post pænitentiae rugitum. apte sublungit. Tonavit uoce meognitudinis sua.

Uoce enim magnitudinis dī tonat. cum se nob̄ bene lam per llementis preparatis. quem sit magis in supernis insinuat. quæsi enim de cælo toni trius procedit. cum non in uirice negligenter. respectu.

gratia pauore subrop^{174R} cutit. atq; Interra positi sonum desupero rib; audimus. qui a terre na cogitenter. supernæ terrores sententias repente pertimiscimus. Et mens bene lem desummis sollicite trepidat. quæ prius in insimis melle secura torpebat. Sed iste uisitationis occulte. quib; modis se nob̄ insinuit terror ignoratur. Neq; ipsius mentis acie comprehenditur cuius cedmelius intentio committetur. Unde apte sublunguntur. Et non inuestigabitur cum auditus fuerit uox eius. Vox dñi auditur. cum gratia eius aspiratione mente concipitur. Et cor ced studium summi amoris exigitum. Uirtus intime clamore penetratur. Sed isti uoce

174v

superuenientis sp̄r quae
se in aure cordis insinuat.

Nec ipsa mens
quae per humanc inlur
tratc fuerit inuestigat.

Pensare enim non ualeat
Inuisibilis uirtus quib;
sibi meatib; inflat quib;
accēdē modis ueniat quib;
recedat. Unde bene
per iohannem dicitur.

S p̄r ubi uult sp̄iret et
uocem eius ceudir. Sed n̄
scis unde ueniet & quo
uccidat. Uocem enim sp̄r
audire est. ui compunc
tionis intame in amore
In amore Inuisibilis con
ditoris accēdē surgere. Sed
nemo scit unde ueniat.
quia ignoratur per ora
p̄dicantium quib; se accē
dos occasionib; fundat.

Et nemo scit quo uccidat.
qui communem p̄dicatio
nem multi audiunt. In
tellegi non potest.

quem deserens abiciat.
Et cuius ingrediens in
corde requiescat.

Unūc quippe res foris agit.
Sed non per hanc unomo
do intuentum cordac
penetrantur. Quia qui
Inuisibiliter uisibilia modi
ficat. In humāenis cordib;
causarum semina. In
comphensibili sin ter
plantat. Hincē. quo
resuscitato leazarō ^{multa} cre
diderunt. Sed tamen
Iudeorum plurimi ad p
secutionis zelum ex hac
ipseſ ſeſuſtatione
commoti sunt. Unum
ergo idemq; miraculū
quod alius lumen fidei
prebuit. Alior per in
uidie tenebras alumine
mentis excepit.

Hinc est enim quod utrumq;
latro. & ecclēs & suis
motib; similem mortē
redemptoris uidit;

y

Sed etiam superbiendo altē
contumelias lacrymata
nontimuit. quem timen-
do alter honorificuit. atq;
Inuncere una utriusq;
cogitatio non fuit. quia
hunc Internus cerbiter
Invisibiliter modificando
distrinxit. Se di occulte
aspirationis modō quia
comprehendi nrē cogita-
tionem nequeunt. num irū
diuine uocis uestigia nesci-
untur. Bene ergo dicit.
Et non inuestigabitur cu-
ccuditio fuerit uox eius.
Unde & ced huc apte sublun-
gitur. Tonavit dī uoce
sue mirabiliter. Lupba
Uoce succedit mirabiliter
tonet. quia occulte. ui-
corda nrā Incomphensi-
bile penetrat. quae
dum latentib: motib:
pmit intimore & format
In amore. quanto ardo-
re sequendussit. ali-

"Qua tanto apud nos ualentius p̄strepit"

175R

quomodo silenter clamat.
Fit cuiusdam In pulsionis
nimilicet. cum nihil sonet
In uoce. quae tincto & cib
omni exteriori strepitu
aurem nr̄i surdiscere
cordis facit. Unde & ani-
mæ ced sem & ipsam mox
hoc Intimo clamore col-
laetit. miratur quod audit.
Quicq; uim con punctationis
In cognitio percipit. cuius
ipse admiratio bene apud
mox sen manne desuper
ueniente signatur. Dul-
cis enim cib; quid est super
accipitur manna uocat.
Manna enim dictum quid
est hoc. et quid est hoc
dicimus quando hoc
quod cernimus nescien-
tes admirans.
Supernumigitur manna
animæ percipit. cum
per uocem ean punctio-
nis eleuata nouam spe-
ciem interne refectionis

175v

obstupescit. ut diuina dulcedine replacere lumen respondeat. quidē hoc. Quicdū ab insimile cogitatione suspenditur. et que de superni conspectu insolumentirat. Et quiccum hec uoce tarporis nū sorditer rumpitur. ut tuitate uite protinus usus mutet. ut anima superno spū efflato. & insimilis appetet quae contemperet. & contemptu contemnit. In finis quae appetebat.

Recete sublunigatur.

Qui facit magnificē & inscrutabilicē. Ut enim homo terrenis usib; deditur. Inquis desiderus pressur. Subito aed nouce effervescit. atq; ead consuetu frigescat. exteriorib; curis renuntiā & internis contentionib; anhelat. Quis hanc uirtutem supernae uocis considerare sufficiat. quis considerando comprehendat.

Magnificē sunt quae per uoces suæ dñi facit. Sed minime magnificē essent si per seruū potuissent. Facit ergo magnificē & inscrutabilicē. quicco stendit foras perfectionem operis. Sed lecte intus ipsa qualitas operationis. Uoce sua formidicē per apostolorū insoncat. Sed corda audiētium per sem & ipsam interiurū illustrat.

Paulo attestante quia sit. Ego plantacui apollorū iugum. Sed dñs incrementum dedit. Neq; qui plantat est ad quid. neq; qui irrigat. Sed qui incrementum dicit dñs. Quicm uis ergo nūrimentab; superne uocis auditum non ipsi p̄beat. omisi tamen sunt. ut uerbi exteriorib; condescendant. Unde accepte sublunigatur.

Qui præcepit nūi. ut

descendet interrcc. et
hyem pluviis & imbris
fortitudinis suae;

Quicq; predicitur at. Lauddor
me & super niuem dealba
bor. Quid hoc loco niuem.
nisi per lucem iustitiae can
dida accipimus corda scōz
Aque autem ducte in superiorio
rib; constipantur. ut niuer
fiant. Sed cum hęc ipse niuē
eccliam ueniunt. In a
quorum iterum liquore
uertuntur. **A**que sunt
igitur predicatorum men
tes. quædum eccl contem
plendac super ncc se eri
gunt. altiore intellectu
solidantur. Cumq; in sum
ma consideratione rapi
untur. uitutem confir
mationis accipiunt. Sed
quia eccl huc interris
fracterna dilectione
retinentur. sem & ipsas
ab alto. intellectu modi
ficant. et infirmis humilit̄

776 R
p̄dicantes. more niuē.

cordē arentium liquata
rigent. Niuer ergo eccl
terram de cœlestib; ueniunt.
Cum sublima corde scōru
quæ leem solida contempla
tione pascuntur. pro fra
terna caritate eccl humilia
predicationis uerba discen
dunt. Sicut enim nix terræ
cum iac. cooperit. cum uero
liqueatur riget. Itc scōz
uitus. & perfirmitatem
suam apud dñm uitam pecca
torum protegit. Et con
dictione sua. quæsi
lique facta. arentem
terram ut fructus profe
ret infundit. Et quia a
quæ prius eccl infimis tra
hitur. ut post asuperiorib;
sparsa reddatur.

Si quiq; & sic cum in uitu
tim orce consistunt. unde
electi sunt considerant.
ne adieng infirmitatis
ab intellectu contemnant;

176^v

Quasi ergo aq: ccd terras
de quib: subiecte sunt rede-
unt. dum ^{de} conscenderet
lusti peccatorib: reminisci
non desinunt quod fuer:
certe interris ccd huc paut
fuerat. cum legem carna-
liter scipiebat. Sed ductus
ccd cœlestic. Inniuem uer-
sus ē. quia quod prius infir-
mum sapuit. ad soliditate
uere Intellegentie com-
mutauit. & tamen conder-
cendens fratrib: quasi
nixem irre pait. Quicce
post uirtutū culmina qua-
fuerit indignus agnoscit
dicens. Qui prius fui
blasphemus & persecutor
& contumeliosus. Sed
misericordia consecutus
sum. quia ignorans feci
In incredulitate.

Ecce quem clementer sue
In becillitate reminiscit.
Ut celiorum aequanimit
In firma patiatur,

Quasi enim ccd terra de qua
sumptus fuerat. post caelū
aqua credit. dum post tan-
tæ suæ contemplationis
archancæ peccatorem se
paulus meminit. ut prod
esse humiliter peccatorib:
possit. Videamus itaq;
aqua hæc in niuers sollicita-
tē uertenda. quælitter
trahatur ccd summa. ait.
Siue mente excedimus dō,
Videamus quidē ad ima
redect. ut & dum liquat
Infund&. ait. Siue sobri
sumus uob: Videamus
qua manu dicitur. ut la-
cens eleuari valeat. et
subleuat reuocari ait.
Caritas enim xp̄i urgu-
nos. Quicq;gitur caritas
xp̄i quæ sc̄orum menter
ccd superna subleuat
et pio moderamine
profraternæ dilectione
& icm ad humilitatem
condiscensionis format.

Rœte dicitur. Qui pœpit
nisi ut discendat in terra.
Ubi & cœpte sublunigatur,
Et h̄emis pluuiis & imbris
fortitudinis suae,
H̄iemis quippe est. ut
presente inquietos & silat
spes ad superne erexit.
ad huc tamen mortalia
tis nre frigidus torpor
astrinxit. Quic scriptū ē,
Corpus quod corrumpit
ad grauit animam. et
deprimit terrenū. In
habitatio sensū multa
cogitantem. H̄ec & au
haec hiemis pluviis re
torum procul dubio p̄di
cationis. De quib; vide
licet pluuiis permoxer
dicitur. Ex pœctetur
sicut pluviis eloquiū māt.
et discendat sicut ror
uerba metu. Hæc nimi
rum pluviis. h̄iemis con
triuunt. aestate cessar
bunt. Quic nunc. cum

177R
carnicium oculis uita &
lestis ebd conditum. Necesse
est. ut scōrum nob̄ p̄dica
tionib; in rōre tur. Cum uer
aeterni iudicis aestas in
canduerit. Nullus uerba
p̄dicantium necessaria
tunc habebit. Quic ueni
ente iudice. ad cor suum
quisq; reducitur. Ut scā iac
cum agere non ual & sentia
at. Et rectum quod sequi
debuit. ex fortitudine
suæ poena & cognoscat,
Unde bene per prophæt
dicitur. Congregat eor
quisi gregem ad uitiam.
Et scīficat eos Indie occi
sionis. Indie enim occi
sionis scīfiantur repb;.
quia tunc scā quædebus
runt agere sentiunt.
Cum dignis prauitatis sue
suppliciis. Iam declinare
non possunt. Quia ante
p̄dicationis se p̄ cum uite
presenti. id est pluviæ

177v

cum hieme cessabunt,
Rete excent animæ atq;
ad aeternæ æstiuæ prope
rienti. Sponsi uoce succidentes
dicitur, Surge propera
amica mete formosa mea
& ueni. Icom enim hiemps
transit. Imber cebit & re
cessit. Transiente quippe
hieme. Imber recedit. quia
cum uitie p̄sens per cogitur.
In quic nō ignorantie nubi
lo carnis corruptibilis tar
por cestinxeret. omne
m̄isterium p̄dicationis
cessit. Clericus quippe
per nos tunc uidebimus.
hoc quod sc̄orum nunc uoci
b; obscurius accidimus.

Precipiat igitur dñr nūi
& hiemir pluuiis. ut inter
rem degendent. dum
aspiratione sc̄i sp̄i procer
rigendis peccatorib; cor
desc̄orum ad m̄isterium
predicationis humiliat.
Rete ad dicitur.

Et imber fortitudinis suæ
Tuber quippe fortitudi
nis diē. predicationis iu
nitctis. Nec imber infir
mitatis eius est. p̄dicationis
carnationis. De qua per
paulum dicitur. Quod in
firmum est dī. fortis est
hominib; & rursum.
Si crucifixus est & infirmi
tate. Sed uiuit ex iuritate.
Sic autē sc̄i uiri humilitatis
elus infirmæ predicanter.
Ut auditorum suorum cordi
b; eticem diuinis tctis for
tice infundent. Audiam⁹
per tonitruum nob̄ imbre
fortitudinis. In principio
erit uerbum. et uerbu
erit apud dñm. et erat
uerbum. Audicemus & ad
imberem infirmittatis.
Uerbum caro factum ē.
& habbitabit in nobis.
Audicemus imbre fortitudin⁹
Gminis peripsum factis
sunt. & sine ipso factū ē nihil.

Quod factum est in ipso uitio
erat, Audiamur Imbre-
Infirmi tectis, In propria
uenit, & suieum non recepe-
runt, Iam bri ergo fortitu-
dinis sue precepit ut in
terra descendat, quia sc̄or
uocib; sic nobis humanitac
tis sue In firma predicat,
ut nobis & iecm mira & for
tice sue diuinitatis Innotes
cat, Sed cum uirtute n̄i
conditoris audimur. Stet
tim ead corda nostra formi
dine compellente reduci
tur, & aenio super nos
Iudicem perpendenter
quae etgimur idigne, pen
samus, Unde & bene
sub lungitur,

Quia In manu omnium
hominum signat ut no
uerint singuli opera sua.
Mala enim quae agunt
homines, pensare con
temnunt. Sed cum uirtu
tem superne distinctionis

178R

audiunt prauorum operx
hoc quod se de premit pon
dus cognoscunt, Predica
tionis quippe uerbi in pul
sati euigilant, ut pensent
adq; se supplicia antiqua
actionis meritum trahant,
Dum ergo Imber fortitudi
nis in terra descendit.
In manus unius cuiusq; signa
tur, Ut succ opere sciens;
quicq; dum uirtus Inconp
hensibilis mcccies tectis ag
noscitur, ab uno quoq;
subtilius succ uitio pensat,
Quod tecmen Intellegi &
alter potest, Creator
namq; omnip̄s acunctis
In sensibiliib; In rationabiliib;
q; distinctu rationa
bilem creaturam hominem
concedit, quic tenus
quod est. Ignorare non
possit. Natura enim
legis scire compelletur
Siue prauum, Siue rectu
sit quod operatur,

178v

Nam ad iudicium proactio
ne coruenit. Si potuit
nescire quod egit, & ipsi
ergo qui preceptis domi
niciis eruditri contemnunt.
utrum bona anima
sint quaes faciunt sciunt;

Nam si bona se facere
nesciunt. qui uideat qui
b; factis. In ostentatione
gloriantur. Rursum
similia se eccegere igno
rant. qui uideat
factis alienorum oculor de
clinant. Ipsi enim sibi
testes sunt. qui sciunt
malum esse quod agunt.

Quod uidere ab aliis uen
turi. Si enim ueraciter
malum esse non credunt
nequaquam hoc ab aliis
uidere formidarent.

Unde bene perquenda
scepientem dicitur.

Cum sit timida nequitia
dat testimonio conde
natione. quic dum

facto suo conscientiam
pulsans timor redire
guit. ipsa sibi testimoniu
perhibet. Dicemus cibile esse
quod eccegit, quo contra
per iohannem dicitur.

Quo contrarie per iohanne
dicitur, Sic ornam non
reprehenderet nos fidu
ciam habemur apud eum;
Fugient ergo iniqui huma
nos oculos. Sem & ipsos
certe fugere non possunt,
Quic enim malum quod

faciunt nouerunt.
habent testem consci
entiam. habebent iudice
ratione suam, In pecca
to igitur quod commit
tunt. prius contra se
iudicium suae rationis
inueniunt. et post ad
districcionem aeterni
examini perducuntur,

Et hoc est fortasse quod
per prophetas dicitur,
Abys sur abyssum inuocat.

779R

creaturam dī hominem con-
dedit. In manu omniū ho-
minum signent. Ut noue-
rint singuli opera sūc.

Sed quia helu deprauita-
tē singulorum sententia
protulit. i. lico ecd ipsum
prauitatis auctorem per
quem unum quoq; malum
oboritur. mentis oculis
deflactit. Ut quia una
hoc uersu prauicaptis
membra perfrinxerat.
et icem hoc ipsum membro-
rum caput subbreuitate
discerat. Uel certe
quic superioris nubiū dī
uirtutis intulerat. ait
nunc ut contra bonoru-
ritatem. & icē eccl uerscri
In pugnationis innocentiat.

Nam sequitur
In grediatur bestia lati-
bulum suum. Et antro
suo morebitur.

Quis ecclius nomine bestie
quis antiquus hostis

In uoce cathacterum
tuorum, quia dum mir-
ordinem dispositionis oc-
culte malum non permit-
titur nescire quod agit.
et suo se lam iudicio pecca-
tor. In conscientia con-
demnat. Et post conde-
nationem propriam ad
aeterni iudicis sententia
properat. Abysu ergo
abyssum Inuocare ē. de
iudicio ad iudicium per
uenire. Exigitur pdica-
tores sc̄i redarguunt
falsos p̄ccantum,

Ad i. tores autem prauitatis
condemnant uerba
lustorum. Defendant
qui cunctum uoluerit pra-
uitates. sacer. atq; In p. u-
denter gestas. In puden-
tia defendendo multi-
plicent. Certe ipsi simili
inconscientiae testes sunt.
quic excusabilis non sunt.
eo enim ipso quorationabi-
le.

179^r

accipitur. qui deceptione
primi hominis se uir impie-
tatem & integratatem
uite illius male succendo
licent. Contarit quem
prophetæ uocib; descælecto-
torū ecclesiæ. In cunctis
statu rēsticurando pro-
mitetur. & male bestie
nō trahens per eum.

Sed hæc bestie cum post re-
demptoris ceduentum p̄di-
catorum uoce quæsi post
et ontrium nubium. In si-
ne mundi illum clama-
tum hominem qui anti-
christus uocatur. In uaserit.
quid aliud quicq; latibulu-
suum ingreditur. ut in
antro proprio demoret.
Tas quippe illud diaboli
antrum ac latibulum
bestie ē. ut insidicens ho-
minib; uicem huius uite-
carpentib; & persignat
lætitet. & per malitia
occidat. Quicquid men-

omnium reproborum cor-
dei quæsi proprium antea
teneat. atq; ecclomne quod
nocere bonis apparet. In ex-
se obscuris mentib; abscondit.
An iudeorum persequentiū
cordis. antrum huius bestie
non fuerunt. In quorum
diu consilii latuit. Sed re-
pente uocib; eruptit clamor
tum. Crucifige crucifige.
Et quicce lacerationem
mentis pertingere tēp-
tendo nō potuit. In recte p-
toriō ad mortem casuis
anhelauit. Haec nimis
hostis multe & electorū
corda tenuit. Sed haec
ebe illis moriens agnus
excusit. Unde & in euca-
gelio dicitur. Nunc prin-
ceps huius mundi elecit
forces. Quimiro rectoq;
iudicio dum confessionis
humilium illuminans
suscepit. Superborum
oculor deserens clausit;

180 R

animas nequeunt. Nisi lusto
Iudicio preudere diuinitas
permittatur. Unde & cap-
te subditur. Orta est sol
& congregata sunt. & in cu-
bilis suis se conlocauerunt.

Quicquid ueritatis lumen per car-
nem appresentans infidelium
mentibus excusari. quicquid
cubilis suu reuersi sunt
dum sole infideliu corda
tenuerunt. Quod igitur
illuc leonum cubile. hoc hic
antrum bestie dicitur.

Notandum uero me non opere
estimo. quod haec bestia
non solum antrum suum
ingredi. Sed in eo & sic morari
perhibetur. Aliquando
necnon & sic bonorum
mentis ingreditur. In licet
suggeri & temptationib;
factigat. Recitudinem
spiritus ad delectationem car-
nis deflectere conatur.
delectationem quoque ad
consensum producere nitit;

Unde ei per predicationem dicit,
Posuisti tenebris & factis ē
noxe. In ipsis per transibun
omnes bestie siluae. catuli
leonus rugientes. ut ra-
pient & quaerent ecdōescat
sibi. Tenebris quippedēr
ponit. Cum peccatis iudicia
rependerit. lumen sua. In
tellegentiae subtrahit.
& nox efficitur. quicquid prauor
mens. Ignorantiae suae
erroribus cecatur. In quic
omnes bestie siluae pertran
seunt. dum mēligni sp̄s
sub pacitate fricuder la
tentis. In reproborum
cordis pricūtacter suos
splendo percurrunt.
In quic & catuli leonus
rugunt. quic nequissima
rum. Sed tacēmen emētū
potestatum ministri sp̄s.
Inportunis temptationi
bus. Insultant. Quic tacē
actō escam expectunt.
quia nimis capere

180^v

Sed tacmen resistentem
super no ced lutori pūdere
prohibetur. Intra ergo
menter bonorum potest.
Sed morch Ineis non potē
quia cor lusti huius bestie
antrum non ē. Quos enī
quæsi proprium antrum
possedit. Eorum menter
procudubio In moriens
tenet. Quicq; prius Ineis
cogitationes usq; ced In
qua desideria. Et post
Iniqua desideria usq; ced
nequissima opera per
duct. Neq; enim studet
reprobis suggestionis
eius. Recte ludicii manu
repellere cuius uolup
tib; appetunt subde
lectatione seruire. Cuq;
In eorum cordib; prauū
quod ortur. Mox per
studium delæctionis
enutritur. Et cum sibi
minime resistitur. pro
tinus ex consensu roborat.

Statimq; consuæ ^{ten} opus ducit.
opus uero consuetidine
grauatur. Recte ergo
In centro suo mortcri haec
bestia cui dictur. qua etat
diu cogitationes reprobo
rum tenet. quo usq; eoru
& iacm aculeo prauo operis
per fort. Unde bene
ad ludicm dn̄r per propheta
tem dicit. Quo usq; mora
buntur In cogitationes
noxie. Neq; enim rep
hendit quur ueniunt.
Sed quur morantur.
Et In bonis enim cordib;
cogitationis In licite ueni
unt. sed tacmen morari
prohibentur. Quia recte
quiq; ne captiuāndā do
mum conscientiae p̄beccn
ab ipso cordis lumine.
hostem fugient. Quicq;
si quāndo repentinis
suggestionib; usq; ced pri
mum ueſtibulum subre
pit. ad consensu tam.

lanucc non pergit,
Huic nimirum bestie In pulso
subito formidinir uictus
lanucem cordis petrus clau-
sit. negendam aperuit.
sed cotius cognoscendo re-
stitit. flendo clausit.
Quicuero antiquus hostis
per secutorum corda.
non solum intrando tenu-
it. Sed & iæ tenendo posse
dit. Dicatur recte-
ingredietur bestia clati-
bulum suum. Et In antro
suo moribitur.
Quicuntum namq; In eoru-
mentib; demoratus sit
didicimus. cum illorum
consilia ad testatione
euangelice narrationis
audimus. In illa namq;
discribitur. cum redip-
torem nrm uiuiscare
mortuos cernerent.
In morte eius quantec
anxietate crudelitatis
Insanirent. quod explese-

1812

contra illum prauadesi
dericardenter uellent.
sed tamen populum time-
rent. quod occasionis occi-
dendi quaerent. & inue-
nire non possent. quod ad
uotum suæ se uicie alieni
genitrum manib; ubi sunz.
quicceu quæm liguliter
Inter emere ipsi non pote-
runt. feriendum genab;
triediderunt. Ut ex solo
potestate humanur
psirager&. quo ipsi ex sola
malitia ut cœgi debuisse&
anhelarent. Unde & apte
sublungitur.

A In interiorib; egreditur
tempestas. et ab arctu-
ro frigus. **S**criptura
sacra. Arcturum. In
teriora memorat. diuer-
sam aquilonis portab;
austri plegie designat.
Unde In hoc condem libro
scribitur. Quis facit arc-
turum & orionem. et

187^v

Interiora austri. Quic
igitur Interiora austri. sol
feruentia tenit. In certu
rum uero cursum omnimo
do non habet. Interior
nomine plebs iudaica. In
arcturi autem vocabula.
populus gentiles exprimit.
Hui enim qui unum atq; Inuisi
bilem dm nouerint: eiusq;
saltam carnaliter seruie
bent. quasi sub meridia
nam sole feruenter. In si
de calore tenebentur.
Centiles autem quicnulla
scientiam superne agni
tionis attingerent. uel
ut sine sole frigidi sub aqua
lone remanebant.
Quia uero tempestas in pel
lē frigus autem tempore
oppremit. Nette nunc
dicitur. Ab interiorib;
egredietur tempestas.
et ab arturo frigus.
Acceperte diceretur
Audeis surge malitia

persequens. et cōgentib;
potestas premens. Neq;
enim miracula fieri legis
p̄cepta uttuerant. et
tamen iudei pro eisdem
miraculis Interimere
humani generis redemp
torem quaerebant. Unde
explere hoc quod ceperant
non uidentes ad pretium
piliceti concurrerunt. ut
ipsi hunc perimeret. que
luste perimendum lex
nulla cohibet. Ab inter
iorib; ergo tempestas
atq; ebd' iustiro frigus
prodit. dum quod ludet
ex Inuidice patitur. hoc gen
tiles ludet. Romana auc
toritate perpetrauit.
Inde bene contra hanc ean
de ebd' huc Inuidicē subdit.
Flante dō concrevit
Figelū. Quic quo fidelium
spiritus aspirauit quomalo
ric uirtutum miracula
contulit. eo In fidelium

mentib; grauioris Inuidie
torpor decreuit. Atq;
Inde contra dñm pleb r Infis
deles obduravit. unde
humiler populante acta
duriticom quae se cestrin
xerit. emolunt. Dōenim
flecente Ingelu uersi fue
rent. quod uisir miraculis
Inuidenter dicebant.

Ecce mundus totus posteu
uccidit. Conspiciebant
signa. cernebant permi
nistros eius miraculcc.
Totum iam mundum secu
turum fidei predicamen
tcc per uidebant. Et tam
quo sēr sp̄. repleuerat.
eo illorum menterartur
Inuidie mictice ligebat.
Atq; ergo Ingelu uersa
fuerat. dum euntem
post dñm mundum. Iudea
Inuidie pigri remane
bat. Sed quic superne
pietati suppedit. & icm
cruelitatis tentac.

duritiam soluere. atq;
ad amandum se corda in
fidelium liquare post hoc
gelu bene mox subditur.

Et rursum lectissime fun
eduntur aq; Post gelu
quippe dñr aquer lectissi
mtes fudit. quia post qua
ludorum seutiam usq;
ad mortem pertulit. eoz
cordis protinus ab Infide
litatis duritiae amoris
sui aspiratione liq; fecit.
Ut tcento post desidera
bilius ad audiendum curse
rent. Quento prius p̄cep
tis illiur ec tenatus re
stessent. Unde bene
perquenda sapientem
dicitur. Sicut glacie
In sereno. Sic revoluun
tur peccata tuu.

Ab hoc frigidor temporis
gelu solui prophæce desi
derabat cum dicebat.
Conuertere dñe captiu
tatem nr̄em sicut torsens
in austro.

BLB

182v

D e hī aquī id est a dñō
decurrentib; populū rur
sum dicitur. Mitit uer
bum suum. & liq; faci& ea.
flavit sp̄niūr & fluent
aq; Aquæ degelucis
runt. quicq; pleriq; exdu
m̄ persecutorib; magni
p̄dicatores fiunt. obul
C elo lgitur. In aquo liquit.
cum tarpōr. Internis fmi
goris ad Inrigationem
ueratur p̄dicationis.
An pauliū gelu non erat.
qui accepta epistolir
damascum pergenit. In
corde fidelium quic si In
terrā lactea uerbi
semina nē. acd perfectio
nem operum surgerent.
Restringere querebat.
S ed gelu hōc In aqua nedi
it. quicq; quos persequen
dolprius premente studi
t. hoc post modum flen
ter p̄fā p̄dicationis In
fudit. Ut tanto uberior

electorum messis exsur
geret. quanto hanc lm
berdi. & iccm abore per
secutoris Inrigatione.
Unde bene subditur.
Instrumentum desiderat
F Nuber quidem electi
quiq; sunt. nisi frumenti
di caelestib; horreis re
condenda quaenunc In
tritura arep paleocr
tolerat. quia In hac pur
gatione sc̄e ecclesiae
moris contrarios rep
borum portant. quo P
usq; haec Interna agricu
la uentalabram ludici
dirimat. et Insperna
habitaculæ elector suos.
quic si munda leem grana
suscipiens. aeternis pa
leis ignib; tradat.
Inde bene per iohannē
dictum. Cuius uentalabry
In manus suæ & permis
tavit areas succm. et q
congregauit triticum.

In horreum suum. p̄de
as autem conbur& igni.
Inextingibili. Sed hoc
frumentum quo usq; ad
perfectionem fructum
ueniet. Nubium pluuius
expectat ut crescat.

Quic bonorum mens p̄di-
cantum uerbum Infun-
ditur. necb humorem
caritatis desideriorum
carnicium sole sicetur.
Hoc frumentum supernis
agriculæ Inmundo surge-
re ac nuber desiderare
conspercerat cum dicebat.

Messis quidem multæ. ope-
rarii autem pauci.
rogite ergo dñm mes-
sis. ut miti tct operari
or In messem succm.

Quic fitur hoc frumen-
tum illic messis. quia uero
hic nuber illic operarii
uocantur. Quia p̄dica-
tores sc̄i & nuber & ope-
rarii. Nuber uidelicet.

per doctrinam. Operarii
per uitam. Nubes quia
uerbum Influunt opera
rii quic non desinunt
agere quod locuntur.

Unde & subditur.

Et nuber sp̄ergunt lum̄
Esuum. Nubes enim lum̄
sp̄ergere ē. predicato-
res sc̄i exempla uitæ
& loquendo & cegendo
dilatitare. Sed quamvis
adnuntiationis Intame-
lumen sp̄ergunt. Non
tamen accouertenda
omnium quæ appetun-
cordis perueniunt.

Nam sequitur.

Qui iustitæ cunctæ per
circutum quamcūq;
ex voluptate gubernan-
ter duxerit.

Saepe enim p̄dicatores
sc̄i exortiæ quosdam
uolunt. sed nequeunt.
Saepe quosdam declinare
appellant. Sed tamen

internæ Instigationis In
pulso exortis eis insten
tissime conpelluntur.

Iudicemus nubem dī. quomo
do gubernat manuum
& cōdēcēt quae non apparet
ductur. atq; cōb. In pulso
suo iterum gubernanter
mēnuum retinetur.

Ceste p̄culis cum uestimentis
sue exēciens ad quā
rentib; discedere vellit.
audiuit. Nol timere
sed loquere & ne teceas
qm̄ propter quod ego
tecum sum. Et nemo ad
ponitur tibi ut noceat te
qm̄ multus est mihi popu
lus. In hac ciuitate.

Rursum cum eccl̄ thesaloni
censit uoluisse ire. Re
tentur ē dicens.

Voluimus uenire ad uos
ego quidem paulus. et
semel & iterum. sed inpe
dit me satanas.

Neque enim per sem & ipsum

sathan prepedire uicer
tenti apostoli potuit. Sed
occulte dispensationis
usib; dum aduersatur
nesciens deseruit. Ut
mirum paulus dum ad
alios uelle & accedere nec
uideret eis acqib; recedi
non poterat altius prod
esset. Nubes ita cūc
tē per circuitum lustrat.
quic p̄dicationis luce mundi
finis illuminant. Sed quia
diuinis nutib; subditæ ne
queunt explere quod uo
lunt. ire non possunt.
Nisi post eis uolentes
gubernanter duxerit.
Unde & cōpte subditur.

Ad omnem quod prēcipe
rit eis super facie orbis
terre. Saepe enim
cum gubernantes uolun
tatem perducuntur.
Alii cogere cōpetunt.
sed aliter disponuntur.
Nam plerumq; quosdam

auditoris suos student
blende corrētere. &
tempore eorum sermo in
asperitatem ductus.

Plerumq; quosdam reseca
recessere appetunt. Sed
tempore eorum utorū p
mēnsuetudinis spm re
frenatur. Sicut ergo
non possunt ire quo uo
lunt. &icem nequeunt
agere sicut uolunt. Quia
enim eorū Internū arbit
tentur cummittat. Itc illorū
&icem modis faciat susce
pit cum perducit. ut celi
quendō incogitatione
alia disponant. sed alia
Inopere peragant.
Aliquendō aliter Incho
ent. sed cdt̄ consument.

Quicq; igitur luxtē hoc quod
sibi p̄cipit seruiunt.

Dicatur recte.

Quācumq; ex uoluntate
gubernantes duxerit.
ad omne quod p̄cipit illis

super faciem orbis ter^{184R}
Eo enim cōpertiōe uiam
p̄dicationis inueniunt.
quocd hanc non sūr sed
preceptoris sui nutib;
ducuntur. Unde bene
acd̄ huc subditur.

Sue Inunatribu sue Inter
ra succ. Sue Inquamq;
locum misericordiae sue
eos lüssent Iuuenire.

In atrīb; profecto iudei
intellegitur. quicq; inscrip
turæ sacra clara ac multi
plex p̄cepteris memorat.
quae In hōc redemptoris
nři carnem protulit. Spe
cicle p̄ omnib; munus
acepit. terra autem dī
simul omnis iudei nomin
atur. quæ tunc ex fidei
suae fructum protulit.
cum totus sub idolorum
cultu de lēpsis gentib;
mundus errauit.
ocur autem misericordie
di ipsec gentilites cuius

184
cuius culpam districtur
ludex iuste anim aduer-
terit ad reconciliationem
gratiae numquam uenire.
Et quae cum nulla apud dñm
merita habuit. Reconcili-
ationis tecum gratia
ex sole misericordiam
acepit. Unde bene per
paulum dicitur.

Center autem permisisti
cordicem honorare dñm.
Unde rursum scriptum est.
Et quae non consecuti mis-
ericordiat. nunc autem
misericordicem consecuta.
Nuber ergo succerdñi dicit.
Siue in una tribu. Siue in
terra succ. Siue in quaacu-
q; loco misericordie. siue
eariusserit inuenire.

Quic p̄dicatores uicereris
noueq; testamenti. ali-
quicndo soli tribui iude-
contulit. & isti pene to-
tum ex prava regum gu-
bernationem repbaut.

Aliquicndo & in terra sua
haec pluere nubes facit.
quia eundem israhelitacū
populum ad antiquam
graticem post correptio-
nem captiuitatemq; re-
uocauit. Aliquicndo lo-
cam suæ misericordiae
eccles clarissime uoluit.
quia p̄dicatores sc̄r & ia-
gentib; uirtutum miracu-
lē ostendit. ad sola mis-
ericordice lugo erroris
ab soluerit. quorū ingenit
per fidem iracdepreme-
bat. Sed ecce heliu quia
futura per propheticū
sp̄m sentit. quia multe
sublimiter protulit. uir
arrogans elationis suæ
pondere lassatur non
uocet portare quædicet.
Nam per lactentiam
protinus ad lungit.
Muscula haec iob. Stic
& considera miraculati.
Quicci in cōrepatione sui

lacentem uidit. quem ceduer-
battente predicationis ut
stare & admonuit. quatuor
& per hoc quod dicit. au-
sculte. grecum beatoe iob
contumeliam inrogat.
quicq; sicut iam de illo & supe-
rius diximus. arrogantia
in nomine auditum sibi uel
ex torquete meioris. sed
licet heliu bona quaedam
nesciit pensare cui dicat.
Nor qui eruditus ab hominibus;
quaerimus. Indicare uer-
ba doctrinae illius subtilitatem
debemus. magna fortas
se uirtutis arte dicitur.
Ne & considera miracula
di. Sunt non nulli qui
di miracula lacenter
considerant. quia ope-
rationis eius potentiae
non sequenter admirantur.
Stare quippe est.
Recte cogere. Unde per
paulum dicitur.
Quis exsistimat sttere.

185R

Uideat necadat. & saepe
quidam superna iudicia
mirandam predicationem
caelestis patrie cum audi-
unt diligunt. Mira opera
internae dispositionis obstu-
piscunt. Sed tamen aman-
dam & uiuendo ad haec
ecclesie opere & surgere
neglegunt. Lacenter ergo
di miracula considerant.
qui eius potentiae sciendo
pensant. Sed uiuenda non
amant. Per contempla-
tionem quidem considera-
tione oculos tendunt.
Sed tamen per intentio-
nem se a terra non es-
gunt. Unde In bala am
exprobatione dicitur.
Qui a caderi apertus habet
oculos. Multa nesci-
de aduentu saluatoris
dixerat. et quae Inno-
uissimis temporibus erant
uentur eis preuidebant.
Sed tamen ei uiuendo

185v

ad surgere noluit. quē
prēuidendo p̄dicauit.
Jacens ergo cōpertos oculorū habuit. cum eius mētem & prophēticā cōdīcē
lesticē tenderet. et aua-
ritia lnterra retineret.
Jacens cōpertos oculorū
habuit. quia cum uidere
de superiorib; potuit.
quem prostratur lnter plu-
mīs non cōmauit.
Nelius itaq; qui beatū iob
nequaquam credebat
uiuendo tenuisse quod
dixit. Quicci cōmoner-
dicit. Stac & considerat
miraculicē dī. Quem
ad hūc deuentu oris dir-
cutit. Et quicci de lñgo
rictia humiliū rad
lunxit. Numquid scir-
quendo preciperit dī
pluuiis. ut ostenderet
lucem nubium eiur-
Sinuber scī p̄dicatores
sunt. pluiae nubium

sunt uerba p̄dicantum.
Sed nuber cum per aera
transuolant. nisi pluua
deorsum ueniat. nescit
quantā aquarum lnter-
mensitatē portent.
Nisi corruscōs lnter plu-
uices erumpat. Intellegi
non ualē quid lnterā
claritatis latet. Quia
nimirū p̄dicatores
scī staceant & nequaqua
loquenter ostendent.
quantā sit caelestis spēi
claritas quicm lncordi-
b; gestant. aut reli-
quis hominib; similis.
aut longe hī dispektorib;
uidentur. Cum autē
aperire p̄dicationē
cooperint. quae sint
superne patrie remu-
neratio. quicm lntrinse-
cur tenent. cum perse-
cutionem pressi lnter-
uirtutes arce profice-
rent lnotescunt.

Cum uisione dispeſti lo
quendo in ſinuant. unde
timeantur. Ipſe quae
denubib; Inſluunt plu
uiæ lucem nubearun
dem nubium oſtendunt.
per uerba enim p̄dica
torū cognoscimur. ut in
eis claritatē uitę qua
appetunt. cum magna
humilitate uenerem⁹.

Hanc nimirum lucem
paulus diſcipulis oſten
debat cum diceret.

Ut ſciatis quae ſit ſper
uocationis eis. quae
diuitię gloriae heredi
tētis eis inſcīr. et quae
ſit ſuper eminenſi mag
nitudo uirtutis eis.

In nos qui credidimus.

Hanc lucem corinthii
per ſcriptorum uerba
quasi pluuię guttas
agnouerant cum dice
bent. Epistolae
graues ſunt & fortes.

186R
pſentia autem corporif
Infirmi & ſermo conteſp
tibilis. Sed plerumq;
p̄dicatores ſeī oſtendere
ſem & ipſor ut pro ſint
cupiunt. ne etiam por
ſunt. plerumq; ut quicq;
ſint appetunt. Ne etiam
permituntur. Nemo
igitur ſcit ꝑ queendo
lucem nubium pluuiæ
oſtendunt. quia nemo
comprehendit queendo
dī uirtutem p̄dicationis
ut p̄dicantium gloria
clarificat. Dicit enim.

Numquid ſcir queendo p̄ce
perit dī pluuiis ut oſten
derent lucem nubiū eis.

Ac ſi epte dicat.

Numquid ſi uenturor in
mundo p̄dicatores iam
conſpicis. quendo eos
ad p̄dicandum dñs re
pletione ſp̄r inpellat.
quib; uemodis eorum
uite claritate modo

186v

Innotescat acd p̄hendit.
unde acd huc apte sublunget.
Numquid nosti semitias nu-
biū magnas. Et perfec-
tias scientias metas.
Habent iste nubes semitias
subtilissimē scāē p̄dicatio-
nir scilicet uicer. Angustia
quippe portæ est quae-
ducit acd uitiam. eos
ergo per semitias astrin-
gunt. quia ab intentioner
eorum tramite. per lata
mundi desideria euangelan-
dam non exēunt. Atc
enim bene uiuendi censu-
ræ studiose constringit.
quicq; sub p̄ceptorum cur-
todice. sollicitate coangur-
tatur. An non quasi quæ
dam angustiæ itineris.
In hoc quidem mundo
uiuere. Sed dehuius
mundi concupiscentia
non habere. alienam
appetere. propria non
tenere. mala nocentia

excorde dimittere. et
ergo eorū dilæctionis gra-
tiam in mobilem in corde
retenere. quæ uidelicet
omnia semitiae sunt. sed
magnæ. quia quanto in
presente uita propria
uiuendi custodia angustæ
sunt. tanto amplius in
aeternæ retributione
dilatantur. Ubi & bene
subditur. Et perfectas
scientias metas.

Perfectæ quippe scientia
est. & cum atque hæc sollicitate
agere. et se desuismeni-
ti scire nihil esse. Unde
& ipsæ nubes de hac perfecta
scientia docentur.
Cum eiis uoce ueritatis
dicitur. Dum feceris
omnibus quae precepta
sunt uobis. dicite. Serui
Inutiler sumus. Per
fectæ scientia ē. Scire
omnibus & tamen luxatæ
quendam modum.

scientem se esse nescire.
quic & si lēm dī precepta
nouimus. et si uirtutem
uerborum illōr̄ sollicita
consideratione pondera
mur. et si lēm quae Intelle
xisse nos credimus cogemur.
ad huc tamen apte ecclē
quic distinctione examinir
sint discutienda nescimur.
nec dum dī faciem cerni
mur. nec dum occulte
consilia uidemur. quantac
ergo est nr̄c scientia que quo
usq; morte dicitur ponde
re p̄mitur. ipso sue incer
titudinis nubilo cecatur.

Oequic bene per paulum
dicitur. Quis estimat
scire celiq; non dum cog
nouit quem ad modum
oportet eum scire.

In hoc itaq; modam dum
uiuimus tunc perfecto,
quaescienda sunt scimus.
Cum proficienter per In
tellegentiam nihil nor

187R

perfecte scire cognoscim⁹.
Dicatur igitur. Numquid
noſti ſemites nubium mag
nes. & perfectas ſcientias.
Ac si cepte dicat.
Numquid lēm ſum me alio
predicantium conſpicis.
qui poſt quic ſcientia
ad alio ſe eleuent. deor
sum ſe humilit̄ per cogni
tionē ſuae ignorantiae
Inclinant. quod quia ſoli
us ſe ſp̄r dono agitur.
Ut unum cor non ſolum
deſcientia. Sed & iacm de
ipſec ſuę ignorantia per
fecte doceatur. Et calo
re amoris ad ſupernec
ſouect. dum minorē
effe quae cognout. Infir
mus penſat. Racto
ſub lungitur.

Non uelut mentis tua cali
die ſunt. cum per flatte
ſuerit terra auſtro.

Saepe beatoſ ob figura
ſcāe ecclēſiae tenere

Iam diximus; Uestimenta
uero ecclesiae sunt omnes
qui ei per proph&at dn̄r
dicit; Uiso etgo. quia omnib;
hir uel ut uestimentam
uestieris; Per austrum
uero. qui nimirum calli
dus uentus ē. non h̄ in meri
to sc̄i sp̄r designatur. quod
quisq; dum tinctur. ab
Iniquitatis sue corpore
liberatur; Unde bene In
canticis cantorum dicit;

Surge aquilo. & uenia austus.
perflato istum meū. Et
flucent aromatice illius;

Aquilo enim iubetur ut
surget. Ut nimirum hir
qui mortuum corde
restringit. ad uersorior
sp̄r fugiet; Austus em
uens. & istum perflati.
Uteiur aromatice deflu
ant. quic pere aduentum
sc̄i sp̄r. dum mens hominū
repleteur. exēcē mox opī
nio uirtutum asperget!

Ut iure iam sc̄orum lin
guæ quæsi ortus austro
flatu dicat; **X**p̄ibo
nus odor sumurdō;
Uestimenta ergo sc̄e ecclē
calidæ sunt. dum terra
austro perflatur.
Quicce hi qui ei perfidem
Inherent feruentibus
carticulis studiis Inceder
cunt! Dum eorum mens
sc̄i sp̄r affliti perfundi
tur; quod quidem & de eo
dilem beato iob nil obstat
Intellegi. quicce sic haec
generaliter In sc̄a ecclā
dicimus. Ut tecmen per
membra eius singula
specie litter teneamus;
Unus quisq; enim qui recte
uiuit. atq; hoc & alios
docere consuevit. quasi
tot uestimenta ab &
quod auditorerei con
corditer Inherent;
Natura necmq; uestimen
torum ē. ut per sema ipsa

calere non possint. Sed
ad luncta uiuenti corpo-
ri. dum exaltanter mem-
brorum per hoc conte-
gunt. emanentem ab in-
timis calorem premunt;
Quo nimis calore. hec
eccdem uestimenta cale-
fiunt. Sed calefacta
calorem quem acceper-
int. retenendo ad cor
pus redeunt; quid ergo
per uestimenta uiuenti
corpori ad herentia.
Nisi discipulorum uitae
magistris bene uiuen-
tib; conluncte signatur;
quae quæsi per corpus
calorem accepit. quia
ad cœmores di ex exemplo
actionis & impulsus exor-
tationis ignoravit; quæ
uel ut frigus proprium
respuit. dicitur apristica
Iniquitate discedit; ca-
lorem quæ accepit
retinet. quicq; in eo

188R

quem predicamentis sup-
serunt feruore conuic-
lescit; Doctores autem se-
dum auditorer suor In a-
mostem proficere sen-
tunt. ipsi autem amplius
In doctrinae uirtute fer-
uiscunt; et quia eos ad
summa In cordescere &
feruere conspiciunt.
ad predicanda bona
caelestis patrie uocatio
succenduntur; qui & si
quando pro eo quod ad
huc uitam corruptibile
humane infirmitatis
agunt. de qua libet cul-
pa saltim teniter In
opere. In locutione te-
tentur. Discipuloꝝ
suum prouectum con-
spiciunt. Et ipsi uel Inni-
mis esse reprehensibi-
lis erubescunt. Nequa
forte exempla torti
tudinis p̄bescit eis quos
predicationis uocem.

188^v
ad regulam intime ræ
titudinis uocant; Dum
ergo uerbo doctorum
accenduntur auditorer/
quæsi ex uiuenti corpore
uestimenta calefiunt;
Sed dum ex profecto audi
torum dicem uite docen
tium proficit quæsi ex ca
le factis uestimentis ca
lor ad corpus reddit; Sed
nequequam sibi doctorer
tribuerent. quod exortatio
nem succm ad sum mæ pro
ficere auditorer uident/
Quicq; nisi sc̄i sp̄i eorum
corda replete ad auris
corporum uox docentia
In cassum sonat; Forma
re enim uoce megalisti
exterius possunt. Sed
hinc imprimere interius
non possunt; Neq; enim
qui plantat est edivid.
neq; quirigat. Sed in te
mentum dicit dicit ergo;
Non uestimente tuu

calida sunt dum per fla
tæ fuerit terra austri;
Quia nimis sunt auditio
res qui iam bene uiuentib;
doctorib; Inherent; ca
lorem superni cœmoris
accipiunt cum per ad
flatum sc̄i sp̄i excent;
Asi ceperat beato iob
diceret; Incassum tibi tri
buer. si quos perte profe
cisse in uirtutib; conte
plceris. Quicq; hi quos pte
luminasse estimas.
Nisi eos sc̄i sp̄i feruor
attingeret. frigid; insuc
In sensibilitate remané
rent; Post quam uero
hec fortiter dixit per
arrogantiam leuter
motus. Irrisionis illico
uerba sublungit dicens;
Tu forsitan cum eo fabri
catur et caelos. qui soli
dissimi quæsi aere fuisse;
Possunt per celos hic
qui in caelestib; sunt

condita. Angelici sp̄r de
 signari; Unde & in oratio
 ne n̄ra dicere. uoce ueni
 tatis Instruēmur;
 Fiat uoluntas tue. sicut
 in celo & in terra; Ut in
 mirum uoluntatis. sicut in
 superiore creatura agit.
 Ita in omnibus & sic ab hu
 mana infirmitate ser
 uetur; De quibus benedicit;
 Qui solidissimi quæsi aere
 fusi sunt; Naturanaq;
 aeris est. Rubigine diffi
 cile consumi; et uirtu
 tis angelicæ. qui in diuino
 amore fixe perstet;
 lepsis superbientib; an
 gelis. hoc in munere re
 tributionis acciperunt.
 Ut nulla iam rubigine
 subripientis culpe mor
 dentur. Ut in conte
 platione conditoris.
 Sine infelicitatis fine
 permaneant. Et h̄
 hoc quod sunt conditi.

189R

aeterna stetibilitate sub
 sistunt; Quod bene apud
 moysem. ipsec demundiori
 gine historie uerba testa
 tur. cum & prius factum
 cælum dicitur. et hoc idem
 post modum firmamen
 tam uocatur; quia uideli
 & natura angelica &
 prius subtiliter. In supe
 rioribus conditis. et post
 neun quam potuisse
 cadere. mirabiliter con
 firmata; Possunt & iac
 per celos. ut saepe diximus.
 electorum mentes ex
 primi. a cunctis terre
 nis contagis intimo amo
 re suspensi. Qui qua
 uis corpore ducant
 in insimilis. quietem
 in corde inherentem sum
 mis. ueraciter dicunt;
 Nostra conuersatio in
 caelis. e; Qui solidissimi
 aere fusi sunt;
 Quicquid integritate cepte

189^v

fortitudinir. nulla mutabilitatē rubigine consūmuntur; quib; & fortitū contra ecd uersa durcitib;. auctoris uoce dicitur.
Uore estis amicimi ei. qui per mensistis mecum Intēp tationib; meis; Sed qua vir doctor & corrogens. cum ih̄icidēre ^{sc̄m} cum uirx nittatur. In risione & suā fortice dilecte permisceb; ad. adiutis tecmen forib; semper ecd super uacua uerba relabit. Nam iterum diridendo sub lungit.

Ostende nobis quid dicamusei. nos quippe In uoluti tenebris. **A**csidicat. Tu qui iam incegnē Intellegentie luce perfrueris. doce re nos quī ignorantie tenebris In uoluemur debet. Quimox ablnrisone resiliens. —

dispiciendo sub lunext. **Q**uis narravit ei quae loquor. Ac siccēte dicat. **Q**uae ego eis de suirlaudi bur acute sentiens. non audite loquerer. quis hec narrare uel postquam audierit potest. Sed quicum doctrina & arro gientiae In unius mentis habitatione confligit. ad loquentis ore non solum sonet uiuendi leuitas. Sed & iam grauitas sentendi. Post quem heliu per arrogantium leuitate Intuit dicens. mox per doctrinam subdidit. **Q**uis narravit ei quae loquerer. eticem silocutus fuerit. homo deuorabit. **O**anne quod aliquid deuorat. hoc introrsus trichens ab Intuentū oculis occultat. et re quāuidere insuperficiē

potuit. In profundum rapit.
Homo igitur cum dedō tacē
 per rationem in qua est
 conditus esse aliquid vide-
 tur. ac si loqui de dō cepe-
 rit illico quicm̄ nihil ostenditur. quia magnitudinē
 illius in mensūtate deuora-
 tur. & quicm̄ in profun-
 dum raptus eōs conditur.
 quicm̄ feci in ineffabile cu-
 piens. ipsa sūe ignoran-
 tiae cōgusticē degluttat.
Loquitur enim caro despū-
 cīcum scripturā sp̄rde
 in circūm scripta. crea-
 turicē de creatorē. Tem-
 porē clīs de aeterno.
 mutabilis. de inmutabili.
 mortali de uiuificante.
 et cum intenebris positas
 internū lumen sicut ē
 nesciat. Homo de eter-
 nitate deserere cupi-
 ens. cecur loquitur de
 luce. Si ergo locutus
 fuerit homo deuorabit.

190 R
 Quicm̄ nesciū homo aeter-
 nitatem sicut est appe-
 lit. & icm̄ hōc sibi subtra-
 h̄ & quod de illa uel taci-
 tur sentit. Sed ecce ae-
 ternitas tunc hominib;
 uere innotuit. cum se eis
 humilitate suscep̄t̄
 monstrauit. Quae quia
 nōc dum reuelata fue-
 ret. de eiusdem hominib;
 recte sublungit.

Aut nunc non uident lucē.
Equa nimirū lucem
 & icm̄ per prophētā dicit.
Populus qui sedebat in te-
 nebris. lucem uidit magna.
Sed hec ecclē lux qualit̄
 apud hominib; uideat
 insinuat. cum protinus
 subdit. Subito aer cogi-
 tur in nubes. Aer quip-
 pe itcc ipsa succēnuta
 te spargit̄. Ut nulla
 firmitate solidentur.

Nubē autem tanto firmio-
 res sunt. quanto densiores.

190v
Quid ergo per aerem. nisi
mentes saecularium de-
signantur. quae innu-
meris huius vite deside-
riis dedice. hic illucq;
more aeris fluviis dir-
perguntur. Sed aer
innubis cogitur. cum
flore mentis per super-
ni respectus gratiae vir-
tutes soliditate robo-
rantur. Ut intra sensu
cordis recta sciendose
collegant. Sed innuans
cogitationib; non liqui-
cant. Aer petrus
fuerat. Cum per terre-
nac desiderias sparsus
eum quasi aura transi-
ens prout carnis agi-
tibat; Aer & icm.
apostoli omnes exte-
runt. quia iam per le-
gem altas dedicaverant.
Sed nec ^{dū} perfidem firma-
rapiebat; Subito autem
aer innubis coactus est.

quia per respectum sup-
nae gratiae lux a corda
peccantium. In soliditate
uersa sunt predicatorum.
Ut eorum in firme cogi-
tationes. fortia senten-
do densicerent. ac
more nubium aqua-
scientie caperent. Et
subter lacentem terram.
verbis predicationis
inrigarent. quod acto
ministerio ad caeli se-
cretis recurrerent.
Atq; ad aeternam requi-
em. finito labore per-
uenirent; Unde & bene-
mox subditur;
Et uentus transiens fuga
uit eccl; Uentus
quippe est transiens.
ut in presenti. Uentus
ergo tricensiens. nubes
fugat. Quia mortalis
vitac per currentes p̄di-
catores sc̄os a nostris
oculis corporaliter

occultat; Uentus tricensi
ens nubes fugit; quia utce-
temporeis excursus. ar-
chaei apostoloris subtrahit.
et eos a terre superficie:
in secrāa reque. quasi cae-
lorum cardine abscondit;
Sed quicq; usq; ad mortem
p̄dicare n̄ desinunt. et
presentis uite spaciū.
mōse nubium. cum uerbor̄
pluvia & currunt. Quid
eorum laborib; In scā & octa-
agatur. eccl lungit. Cum pro-
tinus subdit;

Ab aquilone aurum ueniet;
Quid per aquilonem. nisi
peccati frigore confrista
gentilites designatur;
quem ille sub lugo suaē
tyranni distenuit. qui
superbiens dixit;

Sedebo in monte testimonia.
In laterib; aquilonis.
ascendam sup altitudine-
nubium. similis ero altissimo;

Quid uero aurum nomine:

791R

nisi cōnime fideler̄ sepr̄
muntur; De quib; per hīc
micem dicitur;

Quomodo obsecuratum est
aurum. mutatus ē. color
optimus. Aurum quippe
obsecuratum doluit. quia
In quib; dīcēm claritatem
Innocentie. uersam Incul-
pe nigritudinem uidit;

Ab aquilone aurum uenire
dicitur. quicq; per respec-
tum gratie redemptoris.
agentilitate dudum per
fidie corpore frigidit.
Intra scām ecclēsī. pre-
ciora dō utce fidelium
multiplicatur; Ab aqui-
lone & enim aurum ue-
nit. cum ab ipsi r̄ idolor̄
cultorē. uera In dñō fidei
calescit; Sed conuersis
eccl fidem gentib; Iudea
contra dicit. et eccl p̄mia
retributionum caelestiu-
de dignatur suscipere eos.
qui dudum fuerint

191^v
cultor eridolorum; Unde
post conuersionem genti
lum petro dicitur;
Quocre introisti ad uiros p̄
putium habentes. et com
medisti cum eis. Quod con
tre recte per eraia dicit;
Dicam aquilone da / & austro.
noli prohibere; Sicut anim
per aquilonem gentilitat̄
erit. Sic per austrum ludet
signatur; quae quocsi meri
dicno sole incaluit. quia
redemptorem nr̄m Incar
nem apparentē feruo
rem fidei prima surrexit;
Aquilonē da dicitur; cum
offerrere dō sūe fidei mu
nerē gentilitatē Impera
tur; Austro autem lubet
ne prohibetur quicq; hebreis
infidei consistentib; p̄cipi
tur. ne uitē gentium re
pellendo contemnat;
Unde hic quia dictum ē ab
aquilone aurum uenit
apte sublungitur;

Et eccl̄ formidolosa lauda
tio. Sic dō dicitur ac sic dō
hīr qui in parte dī sunt idē
fidelib; diceretur; auro
lgitur ab aquilone ueni&
adō fidelis formidolosa
laudatio prodit; quia dū
claritatem suae fidei gen
tiliter obtulit. multitudo
hebreorum fidelium diuina
iudicice. pertimiscendo
laudavit; Sed quomodo
eccl̄ aquilone aurum uenit
quomodo ab hīr qui sub dō
sunt formidolosa lauda
tio erumpat ipsa nobis
historice rach eloquii ofter
dat; Scriptum quippe ē;
Cornelius centurio cohōr
tis quæ dicitur Itclica. re
ligiosus & timens dñm cum
omni domo succ. faciens
ælmosynas multas plebi.
& deprecans dñm semper
Uidit Inuisum manū ^{fatt.} confer
tam quocsi hora non adier.
angelum dī introeuntem

ad se. & dicentem sibi;
Corneli; at ille intuens in
eum timore correptus dix;
Quis erit dñe; dix ita uilli;
Orationes tue & aelmosine.
descenderunt in memoria
In conspectu di; Aurum
ab aquilone uenit. dum
In conspectu di; ex gentib;
cum aelmo syn oratio ascen
dit; Quodcum petrus
fratrib; retulit. quomo
do uel cornelius angelu
uel ipse de celo submitti
ad se. Lentes cum bestis
reptilib; ac uolatilibur
uidisse! quomodo sp̄s ser
& icem ante baptismū
gentilium corda perfu
derit. qui num quicm in
iudeorum mentib; nisi
postquicm baptismati
uenit. protinus scriptū ē;
Hir audit̄ tacuerunt. et
glorificauerunt dñm dicen
ter; Ergo & gentib; dī peni
tentiam ad uitam dedit;

192 R

Multitudo ergo formidolosa
laudem dō obtulit. quae
salutis gentib; a suo semo
dona cælestis gratie ad
mirando comprescit;
Unde ipse quoq; petrus
miratur dicenr; In uerita
te comprei. qnm non est
personarum actor dī;
Sed cum gentib; fidei susci
piunt. quār̄ cbeis qui lat
fidem fideles sunt. formi
dolosa laudatio uenire
dicitur. cum laetac uenire
potius. quem formidolosa
debuiss&. Sed idcirco
conuersir gentib; ad he
breis iam fidelib; formi
dolosa laudatio prodit.
quia nimis lucte iudea
repulserē. dum pie est
gentilites uocata. et
damne sue repulsionis
timuit. dum lucra aliena
auocationis uidit; Unde
nos quoq; cotidie. dum
Iniquos quosq; ad Inopinata

192
uite celsitudinem prouehi
repente conspiciens sub
occultus dicit iudicium. tamen
do gaudiemus. Ne pro oc
ulta iudicia quos da dicit
quidigni putantur dese
rat. qui per hoc cedidu
us. qui indigne aestimant
uocat; Sequitur;

Digne cum inuenire non
possimus; Et si inueni
re iam non possimus non
tamen digne. quia quid
in illo sentimus. ex fide. et
nondum ex speciem; hoc
tamen quod iam se inue
nisce considerat. ad lumen
git dicens; Magnus
in fortitudine. & iudicio
& iustitia. & enarrare
non potest; Magnus
quippe. est fortitudine.
quia fortis aduersaria
rum superat. et de
domo illius uictus contu
miae auferens. In misere
ricordie uasa mutat;

Magnus iudicio. quia & si
hic elector suorum per aduersa
de premunt eosque quicunque.
In gloria aeternae prospe
ritatis extollit; Magnus
iustitia. quia & si hic diu
tolerat. quicunque. tamen
sine termino reprobos
damnat; Bene autem subdit;
Enarrare non potest;
Sentire enim dicit non ualeat
quantum minus dici; Sed
melius hunc utrumque dica
mus. Si sub considerationis
et usus formidine admiran
da taceamus; Sequitur;
Iudeo timebunt eum uiri.
Et non audiebunt conte
plare. omnes quisib[us] uiden
tur esse sapientes;
Hoc loco heliu. uirose iuri
qui ead intelligentiam
succomforter appellat;
Et notandum quod n[on] ait;
Et non audiebunt conte
plari sapientes. Sed qui
sibi uidentur esse sapientes;

Quib; uidelicet uerbis peri
tor quidem. sed arro
gantes insinuant;
Habu uero. dum multe
fortiter sentat. In locatio
ne sua fine se tegit;
Uirinamq; arroganter
& docti. cum recte non ui
uunt. Sed tecmen recte
dicere. doctrine Impulsi
onibus compelluntur. ipsi
damnationis sua alii
quomodo precones fiunt;
Quicdum etc quae cogere
respuunt. predicatoris
insinuant. Suis uocib;
damnator clamant;
Contrae quor bene per
predicationem dicitur;
Conuersi sunt In ceterum
peruersum; Arcus
quippe peruersus. ipsu
aquo intenditur peccat;
Indictis autem suis arro
gantium linguae. arcis
peruerso sunt similes.
Quicdum contra elatione-

uerba faciunt. In suis au
torib; scogitare figunt;
Unde summa curie prou
dendū est. ne accepte
sapientia cum ignoran
tie tenebras. In lumen
nec. Lumen humi
litatis & licet sapientia
esse nequeat. quae et se
uirtute locutionis elatio
nis tamen uelamine.
cor loquentis obscurant.
Alienamq; sunt bona
summa. alia bona media;
Bona & enim summa sunt.
Spes. fides. caritas. quae
cum ueraciter habent.
In modis flecti non possunt;
Bona autem media prophe
tice. doctrina. uel cura
tionum uirtutis. etcetera
quae iterum Inter utruq;
sunt positae; aut ali
quando per haec sola
aeterna pietatis. ali
quando uero gloria
terrenis requiratur;

193^r
Medicer Igitur hec uirtu
ter dicimur: quae ced quo
cumq; mens appetit Incl
nemur; quib; preceptis.
Ite ut aut animur: Sicut
terrenis diuitur potest;
per terrenas naq; diuticcs: cedae
Ingloriae ostentatione sup
biunt aliae ergo proximi
morum. **I**ndigentia.
ministoria plectis ope
rantur; Cum per doctrin
ae Igitur atq; propheta.
laus exterior quaeritur.
quia per corporeos di
uiticos terrene gloriae
culmen ambitur; Cum
uero doctrinae atq; pro
pheticis lucrandis animab;
impeditur: quesi accep
te diutie. egenis fratrib;
Lucruntur; Quia
ergo saepe per ipsa dona
que se percipere exultat
amoru dcentis Incautis
animis: vigilante.

prouisione curandum est;
ut & prius subuentur uitia.
& post subcircum specta
tione dona tenentur;
Nec si hinc mens Incaute
se dessert: non per haec
ced lutte subuehitur. Sed
quis si proxente actis
laborib; remuneratio
reprobatur; Unde fit & ia.
ut accepte uirtus dum
In usu transitorie laudis
ced sumitur: quia uitio
militat. uirtus non sit;
Quia enim origo uirtutis
humilitas est: illa nobis
uirtus pupulet. que In
radice propria id est
In humilitate perdurat;
& quā nimirum siccis con
ditur: arescit: qui uiuis
cantem se In litamis humo
rem caritatis perdidit;
Sed quia hoc quod ab heliu
dictur: Non audebunt
contemplari: omnes qui
sibi uidentur esse sapientes

Occulta cordis relatio repro-
batur. Intueri libet quan-
ta virtutum munera da-
uid perciperat. atq; In his
omnibus quam fortis se
humilitate seruabat; que-
enim non tollerat ora
leorum frangere. ursorum
brachia dissipare. dispec-
tis priorib; fratrib; elegit
reprobato rege ad reg-
ni gubernacula ungueret.
Timendum cunctis uno
lapide golicem sternere.
a rege proposita & tunc
tis allophilis numerosa
preputia reportare.
Promissum tamen regnum
percipere. Cunctumq;
israheliticum populum.
Sine ulla contra dictione
possidere; Et tamen
cum arcam di hierusalem
quasi oblitus prelata se
omnibus ead mixtus popu-
lis ante arca saltavit;
Et quia coram arca

194R

saltat ut creditur uulgi
mons fuerat. rex sibi
perdiuinum obsequium
per salticatum rogat. que-
dñ singulariter protulit.
Sese sub dñ & exequendo
minimis. cibis & tunc exhiben-
do contemnit. Non potes
te regni ead memoriam
reducitur. non sub lecto
oculis saltando uiliscere
metuit. Non se honorem
platum & eris. prelate
eius arcam qui honorem
recognoscit. cora dō egit
deuilia. uel extrema. ut
illa ex humilitate solida
r. quae coriem hominib;
fortis; quid de eius fac-
tis ab aliis sentiantur
Ignoro. Ego dauid plus
seclitatem stupet. qua-
pugnacitatem. Pugnan-
dam quippe est hostis.
Sub saltando autem
coram sem & ipsam uicit.
Quem michol filia saul

ione curandum
mūsobatārū
faborcum posu-
lona cēdantur
ir mens mōs
t. non per-
subuehaur. St
oxante acu-
monerat
Indefit duc
rus dum
comitatu
quia uol
zus non sit
t. uiruor
ft. illandor
bulat. que
ropma. ide
ite perdur
rum scobs
t. quia uif
niamichun
xtr perdon
oc quod ab
ton audebor
armonnera
irrefie sapia

194
ad humero regni gene-
ris insana cum humilia-
tum despiceret dicens.

Quem gloriōsus fuit hodie
rex iste discoperiens se
ante ancillas seruorum
suum. & nudatus est
quicci si nudeatur unus
descurrat protinus au-
diuit; Antedictum quiele-
git me potius quicci ante
patrem tuum; Ac paulo
post ait; Et ludicra &
uilior fiscum plus quicci
factus sum. eroq; humili
in oculis meis; Ac si apto-
dicat; Uiliscere quo-
ram hominibus appeto.
quia seruicte mihi corat
dō genium per humilita-
tem quaero;

Sunt uero nonnulli.
qui de sem & ipsis humi-
lia sentiunt quia in ho-
norib; positi nihil se esse
nisi puluerem fauillatq;
perpendunt;

Sed tamen coram homini
b; uiler apparere refu-
giunt. Et contra hoc qd
de se interius cogitant.
quicci rigidam exterius
uenustate palliantur.
Et sunt non nulli qui uilis
uidere ab hominibus
appetunt. atq; omne
quod sunt delectosse
exhibendo contemnunt;
Sed tamen apud se intror-
sus quicci ex ipso merto
ostense uilitatis intumes-
cunt. Et tantum accigis
In corde elati sunt. quan-
tom accigis inspectiem elatio-
nem premunt;

Quae utraq; unus aelatio-
nis bella magna dauid
circum spēctionem dep-
hendit. miracula uirtu-
tem superauit; Quia
enim de sem & ipso humili
lia sentiens humilem
honorem exterius non
quaerat. insinuat dicens;

Ludicm & uilior faciem;
Et quicq per hoc quod uile-
se exteriur prebut. ne
quaquam interius intu-
mescit ad lungit;
Eroq: humiliis Inoculis meis;
Accidat; Quicclē me ex-
terius dispiciens exhibeo.
Tadem me interius cō-
tendo; Quid ergo actus
sunt. quos doctrinē ele-
uat. Si dauid & carne-
succ uenturum redemp-
torem nouerat. eiusq;
gaudice prophēando
nuntiabat. Et tamen
In sem & ipsum ceruicem
cordis ualide disertio-
nis. callide premebat
dicens; **E**ro humiliis
Inoculis meis;
Bene ergo per heliu dicit;
Deo timebunt eum uiri.
Et non audiebunt conte-
plari. omnes qui sibi
scipienter uidentur;
Qui a tantom in eti luce

195

795R

longe sunt. quanto
apud sem & ipsor humi-
ler non sunt. quia in
eorum mentib;. dum
timore & elationis cres-
cit. astem contempla-
tionis claudit; et unde
se lucere pre ceteris
existimac̄t. Inde se lu-
mine ueritatis priuans;
Silgitur ueraciter
sapienter esse. atq; ipsa
sapientia contemplare
appetimus. Stultos
nos humiliter cognosca-
mus; Relinquamus
sapientiam noxicam.
discamus laudabile-
fatuatatem;

Hinc quippe scriptum
est; Stulta mundi
elegit dī. ut confun-
dat sapientes;
Hinc rursum dicitur;
Si quis uidetur inter uor-
sapiens esse. In hoc secu-
lo. Stultus fiat

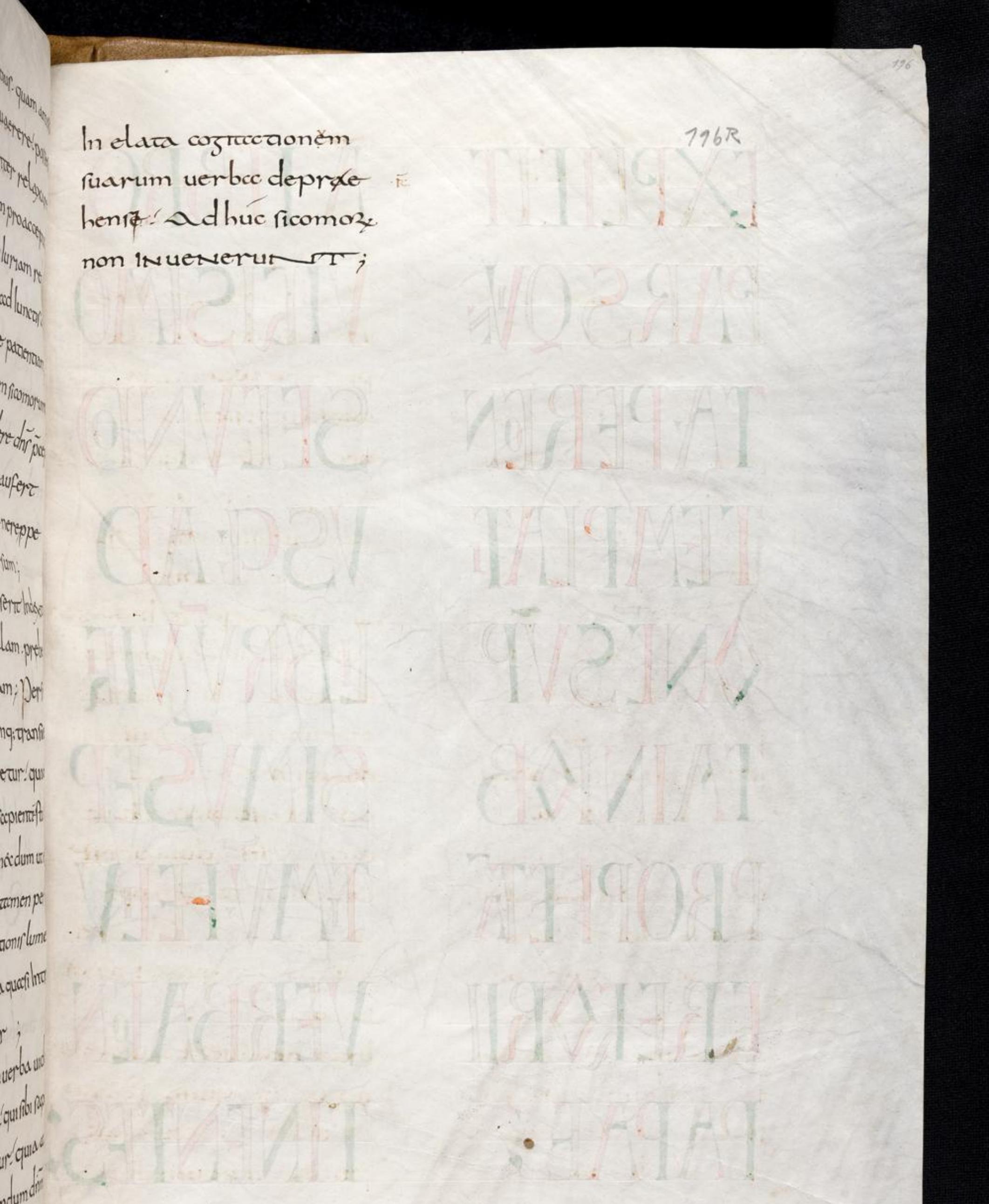
195

ut sit sc̄piens; Hinc euangelice historie uerba testificantur. quicq; zacheus cum uidere per turba nihil possit. Sicomorum arborem ascendit. ut transierit dñm cerneat; Sicomorus quippe. ficus fatua dicitur;
Pusillitatem itaq; zacheus sicomorum subiit. et dñm uidit. quia quimundi stultitiam humiliter elegunt. ipse dī sapientiam subtiliter contemplantur; Pusillitatem namq; nrām. uidendum dñm turba p̄erdidit. quicq; infirmitatē humanae mentis. ne luce uertiectis intendat. curariū uim tumultus premit;
Sed prudenter sicomorū ascendimus. Si prouideccmq; diuinitus p̄cipit stultitiam tenemus;
Quid enim in hōc mundo

stultius. quam amissa nonquaerere. posserra sapienter relaxare. Nullam pro acceptar In iuris Inluriam reddere. Immo & ced lunetralis prebere patientiam. quicq; enim sicomorum norascendere dñs p̄cepit. cumdicit; quia uifert quae tuū sunt nere ppetes; Et rursum; Quite percusserit Indexte rem maxillam. prebelli & alteram; Persicomorum namq; transiens dñs cerneretur. quicq; per hanc sc̄ipienti stultiacem. & sinecdum ut est solide. lēm tēmen per contemplationis lumen. dī sapientia quicq; intrā situ uidetur;
] Uxta heliu uerba uidere nequeunt. qui sibi sapientes uidentur. quia ced concupiscendum dñm.

In elata cognitionem
suarum uerber depræ-
henit. Ad huc si comor-
non inuenierunt;

776R

196^r
EXPLI GITT
PARS QW
TA PEREN
TEMPLAT
ONES VSP
TAINIOB
PROPHEA
EREGORII
PAPAE:

A LIBRO
VIEISIMO
SEEVND. OBE
VSC. AD
LIBR VIE
SIM VSEP
EM VHELV
VERBAEN
TINENTES.